

1. Točkovni izvor EM valovanja izotropno oddaja koherentno EM valovanje pri dveh valovnih dolžinah $\lambda_1 = 2 \text{ m}$ in $\lambda_2 = 1 \text{ m}$, z enako močjo $P = 100 \text{ W}$ pri obeh valovnih dolžinah. Kolikšna je povprečna gostota toka EM valovanja na razdalji 5m od izvora?

PP

$$\lambda_1 = 2 \text{ m}$$

$$\lambda_2 = 1 \text{ m}$$

$$P_1 = P_2 = 100 \text{ W}$$

$$\bar{j}(r=5 \text{ m}) = ?$$

$$W = W_c + W_m = 2 \cdot \frac{1}{2} \epsilon_0 E^2 = \epsilon_0 E^2 \quad \boxed{\text{en izvor: } E = E_0 \cos(\omega t)}$$

$$j_1 = \frac{1}{2} \epsilon_0 E_0^2(r) \cdot c = \frac{P_1}{4\pi r^2} \Rightarrow \boxed{E_0^2(r) = \frac{P_1}{2\pi \epsilon_0 c r^2}}$$

$$E_1 = E_0(r) e^{i(\omega_1 t - \varphi_1)} \quad E_2 = E_0(r) e^{i(\omega_2 t - \varphi_2)} \quad \text{s tem pa gre za}$$

$$\bar{j} = \epsilon_0 \cdot c \cdot \overline{E^2} = \epsilon_0 c \overline{(E_1 + E_2)^2} = \epsilon_0 c \left[\frac{1}{2} [(E_1 + E_2)(E_1 + E_2)^*] \right] =$$

$$= \underline{\epsilon_0 c E_0^2(r) \left(1 + \cos[(\omega_2 - \omega_1)t - (\varphi_2 - \varphi_1)] \right)}$$

$$\bar{j} = 2 \cdot \left(\frac{1}{2} \epsilon_0 E_0^2(r) \right) \cdot c = \underline{\epsilon_0 c E_0^2(r)} = \underline{\epsilon_0 c \cdot \frac{P_1}{2\pi \epsilon_0 c r^2}} = \underline{\frac{P_1}{2\pi r^2}} =$$

$$= 0.64 \text{ W/m}^2$$

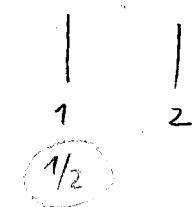
$$E_0^2 \cos^2(\omega t) = \frac{1}{2} E_0^2$$

$$\underbrace{\tilde{E}_0 e^{i\omega t}}_{\frac{1}{2} \text{ možna s.p. pa gre za}} \underbrace{\tilde{E}_0 e^{-i\omega t}}_{\text{pa gre}} = E_0^2 \quad \left\{ \Rightarrow \overline{E^2} = \frac{1}{2} E \cdot E^* \right.$$

6. Dve polaroidni stekli sta postavljeni tako, da prepuščata 25 % intenzitete vpadne popolnoma nepolarizirane svetlobe. Med njimi postavimo 3. polaroidno steklo, tako da je smer polarizacije svetlobe, ki ju ta prepušča, za kot 25° nagnjena od smeri polarizacije svetlobe, ki jo prepušča 1. steklo. Koliksen del intenzitete popolnoma nepolarizirane svetlobe bo presel skozi vsa tri stekla. Stekla so idealni polarizatorji, absorpcije ni.

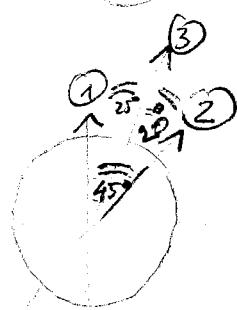
nepolarizirana svetl. na polarizatorju

$$\text{vsi } \varphi - \varphi_1 \Rightarrow \cos \varphi = \frac{1}{2}$$

$$\frac{I}{I'} = \left(\frac{1}{2} \cdot \cos^2 \varphi_1 \right) = 0.25$$

$$\cos \varphi_1 = \sqrt{\frac{0.25}{0.5}} \Rightarrow \boxed{\varphi_1 = 45^\circ}$$

0.41

$$\frac{I}{I''} = \frac{1}{2} \cdot \cos^2(25^\circ) \cdot \cos^2(20^\circ) = 0.2207$$

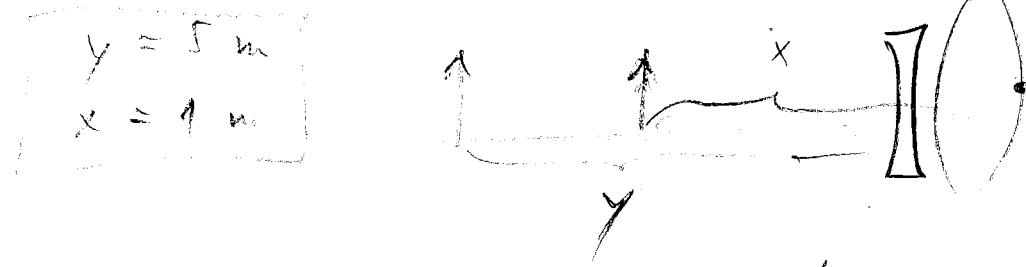
$$\boxed{\frac{I}{I''} = 0,36}$$

Pri tem
3. steklo pa je med
polarizatorji smeri
1. in 2. stekla

6. Kratkovidno oko ne vidi predmetov, ki so oddaljeni več kot 1 meter. Kolikšna je dioptrija očal, ki jih oko potrebuje, da vidi jasno predmete do oddaljenosti 5 metrov?

Oko potrebuje konkavne očale, ki predmet na oddaljenosti 5 m prelike na razdaljo 1 m, kjer oča razloži predmet:

$$\frac{1}{y} + \frac{1}{(-x)} = \frac{1}{f} = D \text{ (dioptrija)}$$

$$D = \frac{1}{f} = \frac{1}{y} + \frac{1}{(-x)} = \frac{x-y}{x \cdot y} = \frac{-4}{5} = -0.8 \text{ m}^{-1}$$

$$\frac{1}{f} = \frac{1}{a} + \frac{1}{a'}$$

$$\frac{1}{f} + \frac{1}{f'} = \frac{1}{a} + \frac{1}{a'} = \frac{1}{f} - \frac{1}{a} + \frac{1}{a'}$$

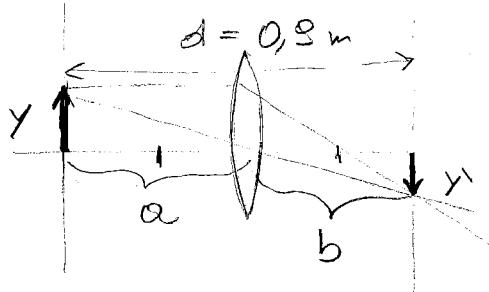
$$\frac{1}{f'} = \frac{1}{a'} - \frac{1}{a} =$$

M-2

1892

3. Predmet preslikamo z zbiralno lečo na 90 cm oddaljeni zaslon. Preslikava se posreči pri dveh legah leče. Slika pri prvi legi je štirikrat večja od slike pri drugi. Kolikšen je lomni količnik stekla iz katerega je izdelana leča, če sta oba njena krivinska radija enaka 0,2 m?

$$R = 0,2 \text{ m}, \quad d = 0,9 \text{ m}$$

$$a_1 + b_1 = d \quad (1)$$

$$a_2 + b_2 = d \quad (2)$$

$$\frac{y_1}{y_2} = \frac{b_1}{a_1} = 4 \cdot \frac{y_2}{y_1} = 4 \cdot \frac{b_2}{a_2} \Rightarrow \frac{b_1 \cdot a_2}{a_1 \cdot b_2} = 4$$

$$\frac{1}{a_1} + \frac{1}{b_1} = \frac{1}{a_2} + \frac{1}{b_2} \Rightarrow \frac{b_1 + a_2}{a_1 \cdot b_1} = \frac{b_2 + a_2}{a_2 \cdot b_2} =$$

$$\Rightarrow \frac{d}{a_1 \cdot b_1} = \frac{d}{a_2 \cdot b_2} \Rightarrow \frac{a_2 \cdot b_2}{a_1 \cdot b_1} = 1$$

$$\frac{b_1 \cdot a_2 \cdot a_1 \cdot b_1}{a_1 \cdot a_2 \cdot a_2 \cdot b_2} = 4 \Rightarrow \frac{b_1^2}{b_2^2} = 4 \Rightarrow b_1 = 2b_2$$

$$\Rightarrow a_1 = \frac{1}{2} a_2$$

$$(1) \Rightarrow a_2 + b_2 = d \quad (a_2 + b_2 = d)$$

$$(2) \Rightarrow \frac{1}{2} a_2 + 2b_2 = d \quad (a_2 + 4b_2 = 2d)$$

$$3b_2 = d$$

$$b_2 = \frac{d}{3}$$

$$a_2 = \frac{2}{3} d$$

$$\frac{1}{f} = \frac{1}{a_1} + \frac{1}{b_2} = \frac{3}{2d} + \frac{6}{2d} = \frac{9}{2d} = (n-1) \frac{2}{R} \Rightarrow$$

$$n = 1 + \frac{9R}{4d} = \underline{\underline{1,5}}$$

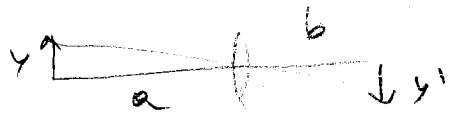
4. Okroglo ploščico s premerom 5 mm postavimo na oddaljenost 50 cm pred zbiralno leco tako, da sta ravnini ploščice in leče vzporedni. Zaslon za lečo postavimo tako, da je slika predmeta na zaslonu ostra. Velikost slike je 1 mm. Če nato premaknemo zaslon 1 cm nazaj, postane slika razmazana in visoka 2 mm. Kolikšen je polmer leče?

$$y = 5 \text{ mm}$$

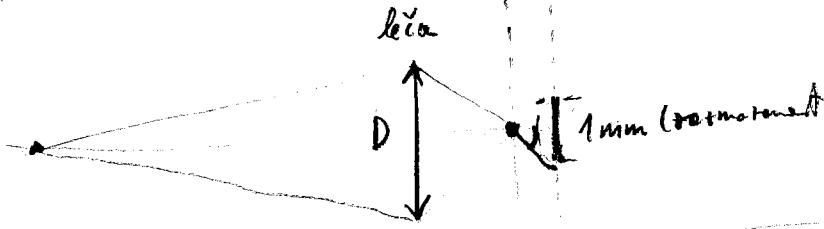
$$y_1 = 1 \text{ mm}, y_2 = 2 \text{ mm}$$

$$a = 1 \text{ cm}$$

$$\underline{a = 50 \text{ cm}}$$

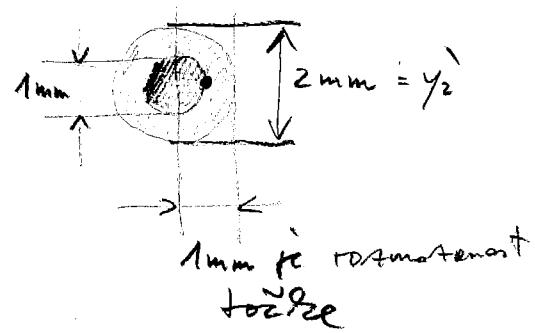

$$\frac{b}{y'} = \frac{a}{y}$$

$$\underline{b = a - \frac{y_1}{y} = 10 \text{ cm}}$$

$$\frac{1}{f} = \frac{1}{a} + \frac{1}{b} \Rightarrow \underline{f = 8.33 \text{ cm}}$$

$$\frac{2 \cdot b}{D} = \frac{\Delta}{0.05 \text{ cm}}$$

||

$$\underline{D = \frac{2 \cdot b \cdot 0.05 \text{ cm}}{\Delta} = 1 \text{ cm}}$$

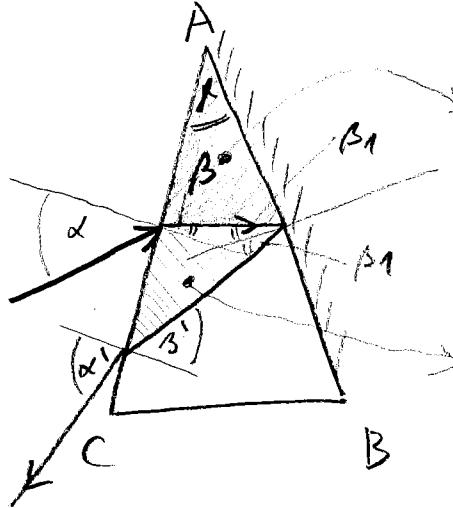
3. Steklena tristranična prizma z lomečim kotom med stranico AC in AB 30° (γ) ima stranico AB posrebreno. Zarek, ki prihaja iz zraka pada na stranico prizme AC pod kotom 40° . Lomljeni zarek se nato odbije od posrebrene površine AB, vrača na stranico AC, se lomi in zapusti prizmo. Dolocite kot pod katerim zarek zapusti prizmo! Lomni količnik stekla prizme je 1,57.

$$\mu = 30^\circ$$

$$\alpha = 40^\circ$$

$$n = 1.57$$

$$\alpha' = ?$$

$$\mu + (90 - \beta) + (90 - \beta_1) = 180$$

$$\mu = \beta + \beta_1$$

$$2\beta_1 + \beta + 90 + (90 - \beta') = 180$$

$$2\beta_1 + \beta = \beta'$$

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = n \Rightarrow \beta = 29,17^\circ$$

$$\beta_1 = \mu - \beta \Rightarrow \beta_1 = 5,83^\circ$$

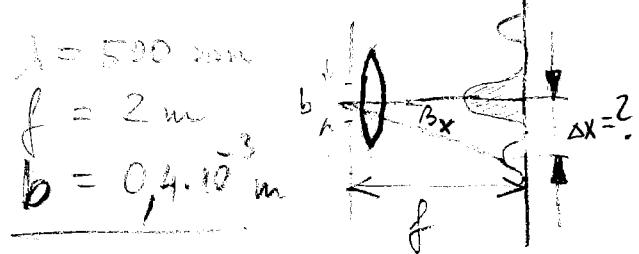
$$\beta' = 2\beta_1 + \beta \Rightarrow \beta' = 35,83^\circ$$

$$\frac{\sin \alpha'}{\sin \beta'} = n \Rightarrow \alpha' \approx 66,8^\circ$$

~~66,83~~

7. Curek svetlobe z valovno dolžino 500 nm gre skozi rezo debeline 0,4 mm in lečo z gorisčno razdaljo 2 m, ki leži tik za rezo. Oceni razdaljo med centri in 1. učinkovitimi maksimumi, ki ga postavimo na tako razdaljo od reze, da je

slha optre!

$$j = J_0 \cdot \frac{\sin^2(\pi b \sin \beta / \lambda)}{(\pi b \sin \beta / \lambda)^2}$$

$\beta = 0 \Rightarrow$ centri maksimum.

$$1. \text{ maximum} \rightarrow \pi b \sin \beta_1 / \lambda = \pi \Rightarrow b \sin \beta_1 = \lambda$$

$$2. \text{ minimum} \rightarrow \pi b \sin \beta_2 / \lambda = 2\pi \Rightarrow b \sin \beta_2 = 2\lambda$$

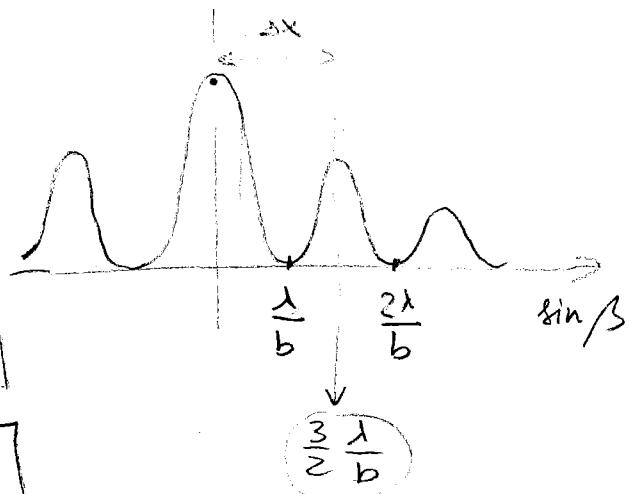
$$b \cdot \sin \beta_N = N \cdot \lambda, \quad N=1,2, \dots$$

1. maksimum:

$$\sin \beta_x = \frac{3}{2} \frac{\lambda}{b} \approx \beta_x$$

$$t g \beta_x = \frac{\Delta x}{f} \Rightarrow \Delta x = f \cdot t g \beta_x \approx f \cdot \beta_x$$

$$\Delta x = f \cdot \frac{3}{2} \frac{\lambda}{b} = 3,75 \text{ mm}$$

$$\frac{\sin^2 x}{x^2} \rightarrow \frac{2 \sin x \cos x}{x^2} \rightarrow \frac{2 (\cos^2 - \sin^2 x)}{x^2} \rightarrow \frac{\cos 2x}{x^2}$$

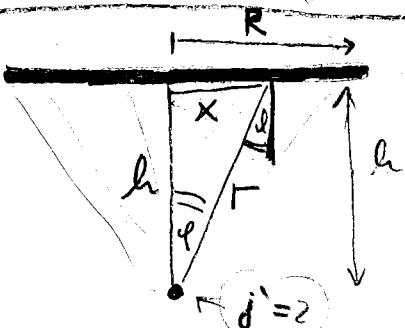
$$\alpha = \pi, 2\pi, \dots$$

$$\lim \rightarrow 0$$

$$\alpha = 0$$

$$\lim \rightarrow \frac{1}{2}$$

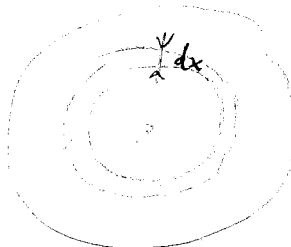
4. Nad veliko črno mizo je na strop pritrjena svetilka v obliki tanke krožne plošče s polmerom 40 cm . Svetlost svetilke je neodvisna od smeri in enaka $100 \frac{\text{W}}{\text{m}^2}$ · sterad. Sredinsko svetlo je to svetlo, ki je pod SREDISCEM SVETLINE. Kolikšna je osvetljenost središca mize, če je visinska razlika med stropom in površino mize 2 m ?

$$R = 0,4\text{ m}$$

$$h = 2\text{ m}$$

$$B = 100 \frac{\text{W}}{\text{m}^2}$$

$$\boxed{j = j \cos \varphi}$$

svetlobni nivoj

$$I = B S \cos \varphi$$

$$\boxed{j = \frac{P}{4\pi r^2} = \frac{P/4\pi}{r^2} = \frac{I}{r^2}}$$

$$r^2 = x^2 + h^2$$

$$\underline{dj'} = \left(\frac{B dS \cos \varphi}{r^2} \right) \cos \varphi = \frac{B \cdot 2\pi x \cdot dx}{r^2} \cdot \cos^2 \varphi , \quad \boxed{\cos \varphi = \frac{h}{r}}$$

$$= 2\pi B h^2 \frac{x dx}{r^4} = \underline{2\pi B} \frac{x dx}{(x^2 + h^2)^2}$$

$$u^n = \frac{u^{n+1}}{u^{n+2}} = -\frac{1}{u}$$

$$\underline{j} = 2\pi B h^2 \int_0^R \frac{x dx}{(x^2 + h^2)^2} = h \pi B \int_{h^2}^{R^2+h^2} \frac{du}{u^2} = \pi B h^2 \left[\frac{1}{h^2} - \frac{1}{R^2+h^2} \right]$$

$$x^2 + h^2 = u, \quad 2x dx = du \Rightarrow x dx = \frac{du}{2}$$

$$\underline{j} = \pi B h^2 \left[\frac{1}{h^2} - \frac{1}{(R^2+h^2)} \right] = \underline{12,083 \frac{\text{W}}{\text{m}^2}}$$

$$= \pi \cdot 100 \cdot 4 \left[0.25 - \frac{1}{4.16} \right] = \underline{12,08 \frac{\text{W}}{\text{m}^2}} \quad \left(= \frac{\pi B R^2}{R^2+h^2} \right)$$

Eti boleži je črno mizo

$$j = \frac{BS}{r^2} = \frac{\pi 16 \cdot 4 \pi^2 \cdot 100}{4} = \frac{50,2}{4} = 12,55 \frac{\text{W}}{\text{m}^2} \quad \boxed{j = \frac{B \pi R^2}{h^2}}$$

5. Na eno stran ravne homogene kvadratne plosče s stranico dolžine

1 m, ki se nahaja v vesolju, pada v pravokotni smeri linearno

polarizirano EM valovanje z amplitudo električne poljske jakosti

100 V/m. Albedo plosče je enak 0,6. Oceni koliksen energijski tok

oddaja plosča v stacionarnem stanju?

1284

$$d = 1 \text{ m}$$

$$E_0 = 100 \text{ V/m}$$

$$\alpha = 0,6$$

ni odvisen od valovne dolžine λ

$$w = w_e + w_m = 2w_m = 2w_e = 2 \cdot \frac{1}{2} \epsilon_0 E^2 = \epsilon_0 E^2$$

$$\bar{E} = E_0 \cdot \cos(\omega t - kx) \Rightarrow$$

$$\bar{w} = 2 \cdot \frac{1}{2} \epsilon_0 E_0^2 \underbrace{\cos^2(\omega t - kx)}_{\frac{1}{2} \text{ povprečje}} = \frac{1}{2} \epsilon_0 E_0^2$$

$$j_0 = \bar{w} \cdot c$$

$$j_0 = \frac{1}{2} \epsilon_0 E_0^2 \cdot c_0$$

$$S = d^2$$

$$j_0$$

absorbišeni svetlobni tok:

$$j_{abs} = j_0 - j_{ref} = j_0 - \alpha \cdot j_0 = (1 - \alpha) j_0$$

RAVNovesje:

$$P_{its} = P_{abs} = S \cdot (1 - \alpha) \cdot j_0 \Rightarrow$$

$$P_{its} = d^2 \cdot (1 - \alpha) \cdot \frac{1}{2} \epsilon_0 E_0^2 \cdot c_0 = \underline{\underline{5,31 \text{ W}}}$$

Judi Fizika 4 (p. upisit dec. 1982)

mag poverzini

3. Povprečna temperatura Zemlje je 15°C . Za koliko bi se spremenila, če bi se zaradi efekta tople grede emisivnost Zemlje zmanjšala za 5 procentov, količina absorbirane sončne svetlobe pa se ne bi spremenila?

$$T_0 = 15^{\circ}\text{C} = \underline{\underline{288\text{ K}}}$$

$$\epsilon_1 = 0.85, \epsilon_0$$

$$\gamma = (1-\alpha) \delta T^4 = \epsilon \cdot \delta T^4$$

$$\epsilon_0 \delta T_0^4 S = P_{abs}, \quad \epsilon_1 \cdot \delta T_1^4 \cdot S = P_{abs}$$

$$\epsilon_0 \delta T_0^4 = \epsilon_1 \delta T_1^4$$

$$T_0^4 = 0.85 \cdot T_1^4 \Rightarrow T_1 = \sqrt[4]{\frac{T_0^4}{0.85}} = \underline{\underline{281.7\text{ K}}}$$

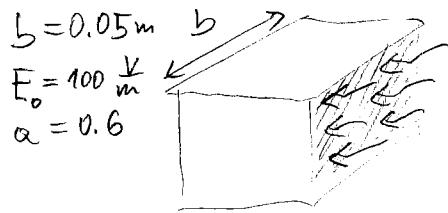
$$\boxed{\Delta T = 3.7\text{ K}}$$

$$\frac{\Delta T}{T} \approx 0.013$$

4. Na eno stranico satelita v obliki kocke s stranico 5 cm, ki se nahaja v vesolju, pada v pravokotni smeri EM valovanje z amplitudo električne poljske jakosti 100 V/m . Albedo satelita je enak 0,6. Oceni koliksen energijski tok oddaja ~~satelite~~ v stacionarnem stanju in kolikšna je stacionarna temperatura satelita.

$$\epsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12} \text{ As/Vm}$$

$$\sigma = 5,67 \cdot 10^{-8} \text{ W m}^{-2} \text{ K}^{-3}$$

$$P_{\text{abs}} = P_{\text{obs}} = b^2 (1 - \alpha) j_0 =$$

$$= b^2 (1 - \alpha) \frac{1}{2} \epsilon_0 E_0^2 c_0 = 1,33 \cdot 10^{-2} \text{ W}$$

$$(P_{\text{abs}, \text{str}} = \frac{1}{6} P_{\text{abs}} = 2,2 \cdot 10^{-3} \text{ W})$$

$$P_{\text{abs}} = 6 \cdot b^2 \cdot (1 - \alpha) \sigma T^4$$

$$T_s = \left[\frac{P_{\text{abs}}}{6 \cdot b^2 (1 - \alpha) \sigma} \right]^{1/4} = \left[\frac{b^2 (1 - \alpha) \frac{1}{2} \epsilon_0 E_0^2 c_0}{6 b^2 (1 - \alpha) \sigma} \right]^{1/4} =$$

$$= \left[\frac{\frac{1}{2} \epsilon_0 E_0^2 c_0}{6 \cdot \sigma} \right]^{1/4} = 79 \text{ K}$$

$$\left(\frac{0,5 \cdot 8,85 \cdot 10^{-12} \cdot (10^4 \cdot 3 \cdot 10^8 \cdot 10^8)}{6 \cdot 5,67} \right)^{1/4}$$

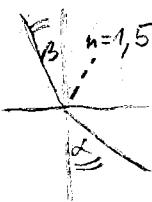
5. Steklena palica z premerom 2 cm se končuje v obliki stožca z višino 1,73 cm. Po geometrijski osi palice potuje zelo tanek curek svetlobe, ki izstopi iz palice v vrhu stožca. 8 cm nad vrhom stožca postavimo zaslon, ki je pravokoten na palico. Kako sen je radij svetlobnega kolobarja, ki se zariše na tem zaslonu? Lomni količnik stekla je 1,5.

$$2r = 2 \text{ cm}$$

$$h = 1,73 \text{ cm}$$

$$l = 8 \text{ cm}$$

$$n = 1,5$$

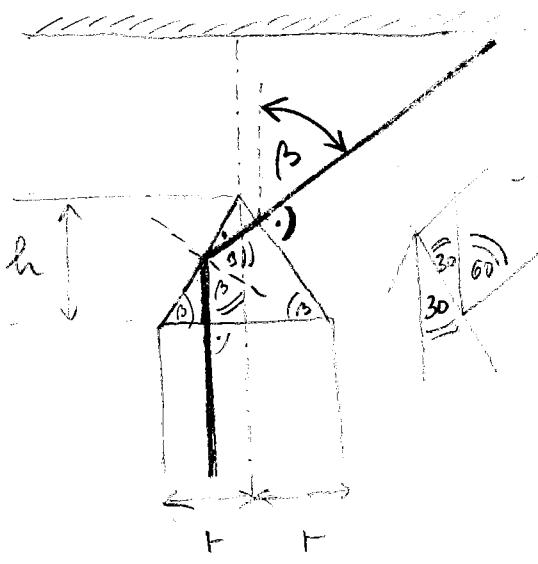

$$\frac{\sin \beta}{\sin \alpha} = \frac{1}{n}$$

mehki kot
tot. odboj: $\angle = 90^\circ$

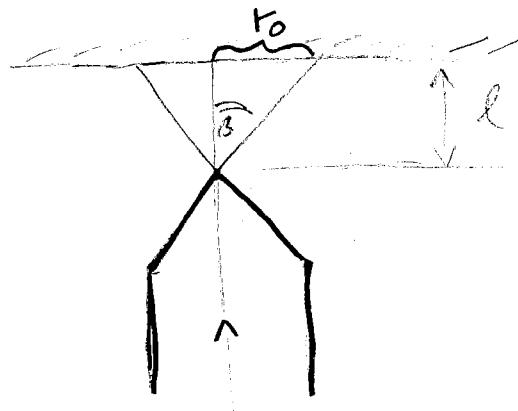
$$\sin \beta_m \cdot n = 1$$

$$\beta_m = \arcsin \frac{1}{n} = 41,8^\circ$$

$$\tan \beta = \frac{1,73}{1} \Rightarrow \beta = 60^\circ$$

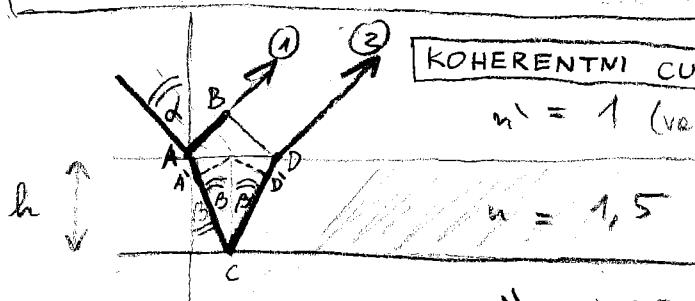
$\beta > 41,8 \Rightarrow$ totalni odboj

$$\tan \beta = \frac{r_0}{l}$$

$$r_0 = l \cdot \tan \beta = 13,86 \text{ cm}$$

3. Na $0,1 \mu\text{m}$ debelo plast olja na vodi posvetimo z vzporednim curkom bele svetlobe pod kotom 30° . Lomni kvocient vode je 1,33, lomni kvocient olja pa 1,5. Kakšne barve (λ) se zdi odbita svetloba pri opazovanju s prostim očesom?

KOHERENTNI CURKI
 $n = 1$ (vakuum)

$$\alpha = 30^\circ$$

$$h = 0,1 \mu\text{m}$$

visična redča
4000 Å 6000 Å

$$n'' = 1,5$$

$$h' < n > h''$$

$$n'' = 1,33$$

$$\begin{aligned} \underline{\delta_f} &= \overline{ACD} - \overline{AB} = 2h \cos \beta \\ &= \overline{AA'} + \overline{D'D} + \overline{A'CD'} - \overline{AB} \approx \overline{A'CD'} \\ \text{ker } \overline{AB} &\approx \overline{AA'} + \overline{D'D} \end{aligned}$$

a) F se odbija z nasprotno fazo na opt. gostejši snovi

b) F se odbija z enako fazo na opt. redkejši snovi

zato ① se odbija na opt. gostejši snovi $\Rightarrow \delta = \pi$ oz. $\lambda/2$ } dodatni
zato ② se odbije na opt. redkejši snovi $\Rightarrow \delta = 0$ } $\delta = \pi$ oz. $\lambda/2$

Pogoj za ojačanje:

$$\delta_f + \frac{1}{2}\lambda = N\lambda$$

$$2h \cos \beta + \frac{1}{2}\lambda = N\lambda, N = 1, 2, 3, \dots$$

$$2h \cos \beta = (2N-1)\frac{\lambda}{2}, N = 1, 2, 3$$

$$2h \cos \beta = (2N+1)\frac{\lambda}{2}, N = 0, 1, 2, 3 \quad (\text{zracemo } \geq 0)$$

če λ_0 v vakuumu $\Rightarrow \lambda$ v snovi

$$\lambda = \lambda_0 / n$$

$$\lambda_0 = 4h \cos \beta / (2N+1) \Rightarrow$$

$$\lambda_0 = 4h [n^2 - \sin^2 \alpha] / (2N+1)$$

$$\text{za } N=0: \lambda_0 = 565 \text{ nm}$$

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = n$$

$$\frac{\sin^2 \alpha}{\sin^2 \beta} = n^2$$

$$\frac{\sin^2 \alpha}{1 - \cos^2 \beta} = n^2$$

$$\sin^2 \alpha / n^2 = (1 - \cos^2 \beta)$$

$$n^2 \cos^2 \beta = n^2 - \sin^2 \alpha$$

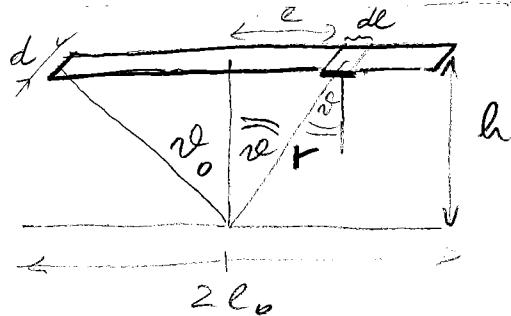
$$n \cos \beta = \sqrt{n^2 - \sin^2 \alpha}$$

2. 2 m visoko nad mizo je 1 m dolga svetilka v obliki tankega traku

sirine 3 cm. Njena svetlost je 100 W/m^2 . Kolikšna je osvetljenost mize pod središčem svetilke? Odboj svetlobe od stropa in sten zanemarimo.

1993

$$\begin{aligned} h &= 2 \text{ m} \\ d &= 0.03 \text{ m} \\ B &= 100 \text{ W/m}^2 \\ l_0 &= 0.5 \text{ m} \\ \hline J' &=? \end{aligned}$$

$$\operatorname{tg} \vartheta_0 = \frac{l_0}{h} = 0.25 \Rightarrow \vartheta_0 = 14.036^\circ$$

$$\left[r = \frac{h}{\cos \vartheta} \right] \Leftrightarrow \left\{ \cos \vartheta = \frac{h}{r}, \quad \operatorname{tg} \vartheta = \frac{l_0}{h} \Rightarrow dr = \frac{h}{\cos^2 \vartheta} \cdot d\vartheta \right.$$

$$dJ' = \frac{dT}{r^2} \cos \vartheta = \frac{B d S \cos^2 \vartheta}{r^2} = \frac{B \cdot d \cdot dl \cos^2 \vartheta}{r^2} \Rightarrow$$

$$dJ' = \frac{B d}{h} \cos^2 \vartheta d\vartheta$$

$$J' = 2 \left(\frac{B d}{h} \right) \int_0^{\vartheta_0} \cos^2 \vartheta d\vartheta = \frac{B \cdot d}{h} \int_0^{\vartheta_0} (1 + \cos 2\vartheta) d\vartheta =$$

$$= \frac{B d}{h} \left[\vartheta_0 + \frac{1}{2} \sin(2\vartheta_0) \right] = 0.72 \text{ W/m}^2$$

$$\begin{aligned} \cos 2\vartheta &= \cos^2 \vartheta - \sin^2 \vartheta \\ &= \cos^2 \vartheta - (1 - \cos^2 \vartheta) \\ &= 2 \cos^2 \vartheta - 1 \end{aligned}$$

$$\cos^2 \vartheta = \frac{1 + \cos 2\vartheta}{2}$$

zaključek: $J = \frac{P}{S} = \frac{P}{4\pi r^2} = \frac{T}{r^2}$

3. Plankonveksno lečo postavimo s konveksno stranjo navzdol na ravno steklene ploščo. Pravokotno na površino leče posvetimo z enobarvno svetlbo valovne dolžine 670 nm . Na ravni ploskvi leče opazujemo interferenčne kolobarje odbite svetlobe. Kolikšen je krivinski polmer leče, če je polmer dvajsetega temnega interferenčnega kolobarja $1,1 \text{ cm}$? 1993

$$\lambda_0 = 670 \text{ nm}$$

$$r = 1,1 \text{ cm}$$

$$N=20$$

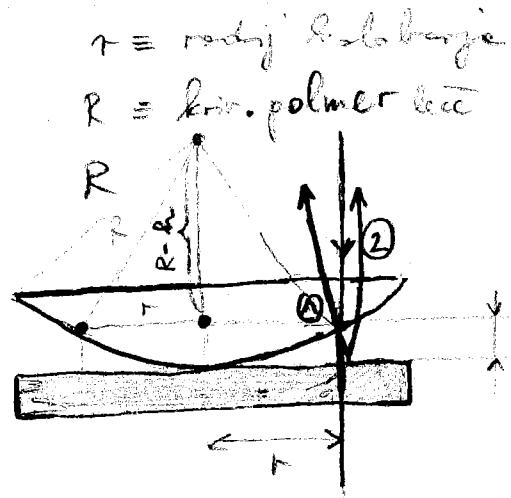

$$\text{oslabitev: } \left(\frac{\lambda_0}{2}, \frac{3}{2}\lambda_0, \frac{5}{2}\lambda_0, \dots \right)$$

$$S_{\text{total}} = (2N+1) \frac{\lambda_0}{2}, \quad N=0, 1, 2, \dots$$

$$S = S_{\text{total}} - S_r = (2N+1) \frac{\lambda_0}{2} - \frac{\lambda_0}{2} =$$

$$= N\lambda_0 + \frac{\lambda_0}{2} - \frac{\lambda_0}{2} = \underline{N\lambda_0}$$

$$r^2 + (R-h)^2 = R^2$$

$$r^2 + R^2 - 2Rh + h^2 = R^2 \quad | \quad h^2 \ll r^2$$

$$r^2 - 2Rh = 0 \Rightarrow h = \frac{1}{2}r^2/R$$

$$\text{obstalinjena leča } (S_r = \frac{\lambda_0}{2})$$

oslabitev:

$$S = 2h = N\lambda_0 \quad N=0, 1, \dots, 29, \dots$$

$$h = N \frac{\lambda_0}{2}$$

$$N=20: h = \frac{1}{2}r^2/R = N \frac{\lambda_0}{2} = 10\lambda_0$$

$$R = \frac{r^2}{N\lambda_0}$$

$$R = \frac{r^2}{2 \cdot 10 \cdot \lambda_0} = \frac{(1,1)^2 \cdot 10^{-8}}{2 \cdot 670 \cdot 10^{-8}} = \underline{903 \text{ cm}}$$

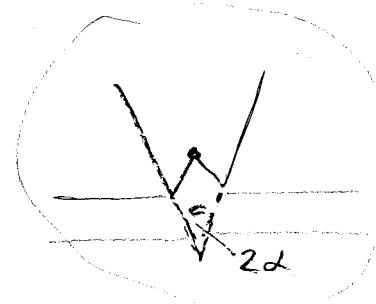
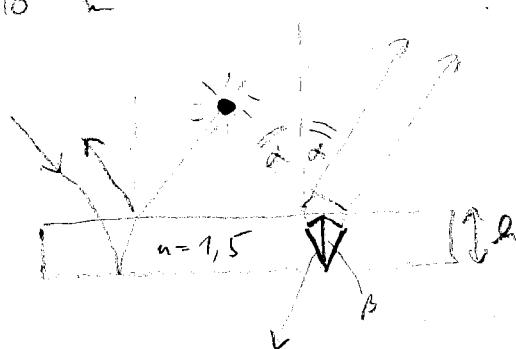
4. S točkastim svetilom, ki seva svetljbo z valovno dolžino 600 nm enakomerno na vse strani, posvetimo na $0,1 \mu\text{m}$ debelo prozorno ploščico z lomnim količnikom $1,58$. Kolikšen je kot ob vrhu osnega preseka stožca, na plošču katerega leži centralni ojačani curek?

$$\lambda_0 = 600 \text{ nm} = 6 \cdot 10^{-7} \text{ m}$$

$$h =$$

$$n = 1,58$$

$$2\alpha = ?$$

$$S_s + S_f = N\lambda$$

$$S_s = 2h \cos \beta$$

$$S_f = \frac{\lambda}{2}$$

$$2h \cos \beta + \frac{\lambda_0}{2n} = N \left(\frac{\lambda_0}{n} \right)$$

$$2nh \cos \beta + \frac{\lambda_0}{2} = N \lambda_0$$

$$2nh \cos \beta = (2N-1) \frac{\lambda_0}{2}, \quad N=1,2,3$$

$$2nh \cos \beta = (2N+1) \frac{\lambda_0}{2}, \quad N=0,1,2,3$$

↓

$$2nh \frac{\sqrt{n^2 - \sin^2 \alpha}}{n} = (2N+1) \frac{\lambda_0}{2}$$

$$16h^2(n^2 - \sin^2 \alpha) = (2N+1)^2 \lambda_0^2$$

$$N=0: 16h^2(n^2 - \sin^2 \alpha) = \lambda_0^2$$

$$16h^2n^2 - 16h^2 \sin^2 \alpha = \lambda_0^2$$

$$16h^2n^2 - \lambda_0^2 = 16h^2 \sin^2 \alpha$$

$$\sin \alpha = \sqrt{n^2 - \frac{\lambda_0^2}{16h^2}} \Rightarrow \alpha = 28,76^\circ$$

$$n^2 = \frac{36 \cdot 10^{-14}}{16 \cdot 10^{-2} \cdot 10^{-12}} =$$

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = n$$

$$\frac{\sin^2 \alpha}{\sin^2 \beta} = n^2$$

$$\frac{\sin^2 \alpha}{1 - \cos^2 \beta} = n^2$$

$$\frac{\sin^2 \alpha}{n^2} = (1 - \cos^2 \beta)$$

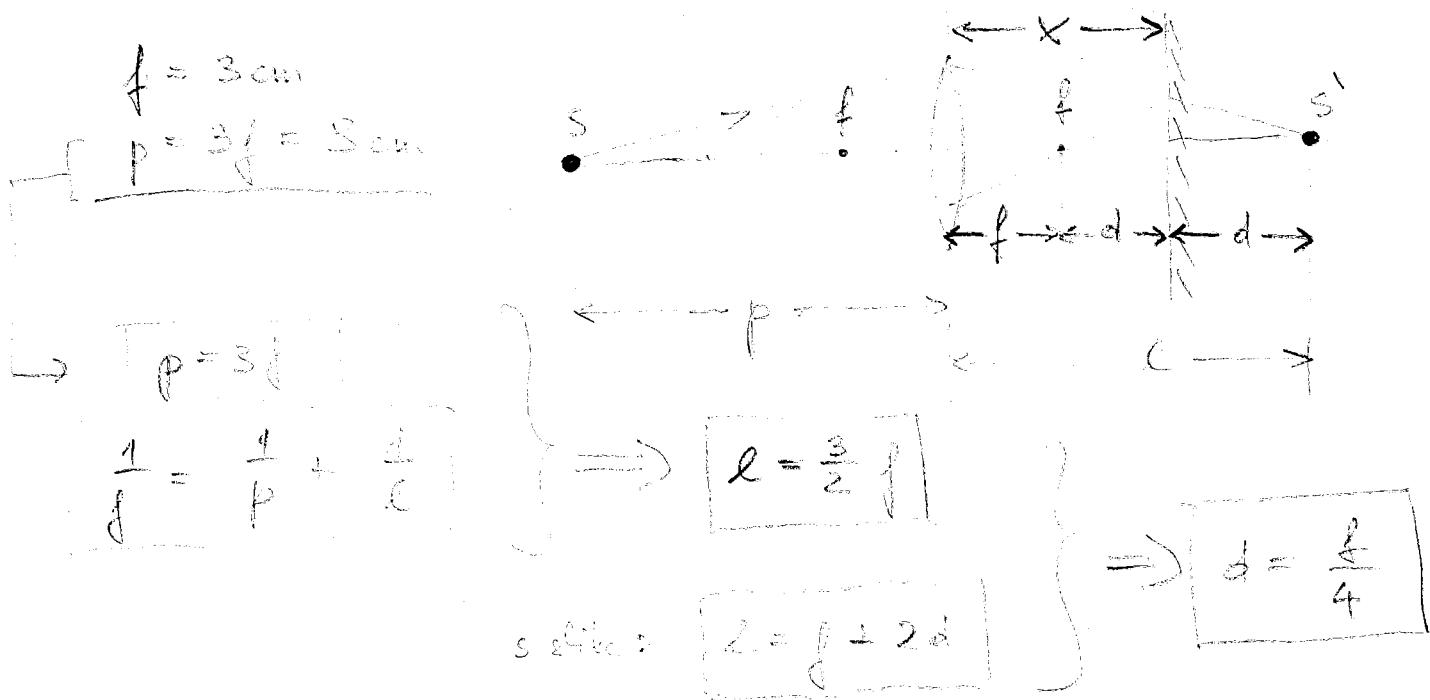
$$n^2 \cos^2 \beta = n^2 - \sin^2 \alpha$$

$$\cos \beta = \frac{\sqrt{n^2 - \sin^2 \alpha}}{n}$$

$$2\alpha = 59,5^\circ$$

7. Točkasti izvor svetlobe se nahaja na optični osi tanke zbiralne leče na oddaljenosti 9 cm od leče ($f = 3 \text{ cm}$). Na kateri oddaljenosti od leče (na nasprotni strani od svetlobnega izvora) moramo postaviti ravno ogledalo, da bi bili od ogledala odbiti žarki po ponovnem prehodu skozi lečo vzporedni z optično osjo leče?

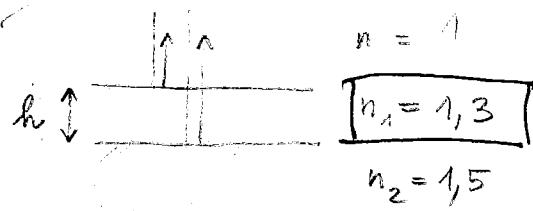
24. 8.

$$s'' = f + d = \frac{5}{4} \cdot f = \underline{\underline{3.75 \text{ cm}}}$$

Z namenom, da bi se zmanjšala odbojnosc leč, se nanje nanaša tanek sloj prozornih snovi. Ocenite minimalno debelino takega sloja iz snovi z lomnim količnikom 1,3, če hočete kar najbolj zmanjšati odbojnosc leče za valovno dolžino $\lambda = 550 \text{ nm}$? Lomni količnik leče je 1,5.

$$\lambda_0 = 550 \text{ nm}$$

~~počasi~~ : $2 \cdot h_{\min} = \frac{\lambda}{2}$

$$c = \frac{c_0}{n}, c = v \lambda$$

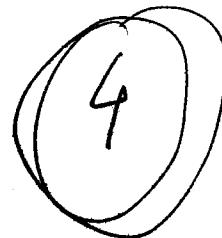
$$\lambda = \frac{\lambda_0}{n}$$

$$h_{\min} = \frac{\lambda_0}{4 \cdot n_1} = \underline{\underline{106 \text{ nm}}}$$

$$n_1 = 1.2 : h_{\min} = 115 \text{ nm}$$

$$n_1 = 1.3 : h_{\min} = 106 \text{ nm}$$

$$[\cos] = \frac{W}{ster}$$

V višini 5 m nad sredino ravne ceste je neprekinjena veriga fluorescenčnih svetilk. Svetilnost 1 m dolgega odseka te verige je 80 $\frac{W}{m}$. Kolikšna je osvetljenost sredine ceste?

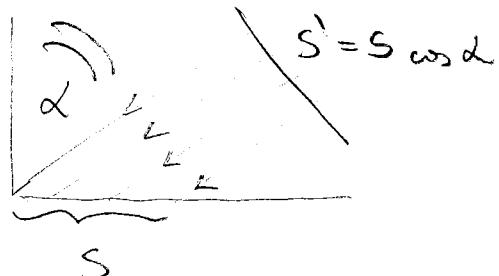
$$W$$

P = svetlobni tok

$$j = \text{gostota svetlobnega toka} = \frac{P}{S'} = \frac{dP}{dS'}$$

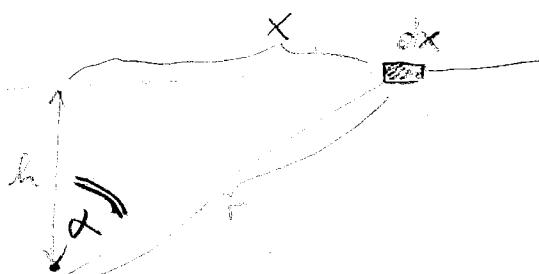
$$j' = \text{osvetljenost} = \frac{P}{S}$$

$$j' = j \cdot \cos \alpha$$

$$h = 5 \text{ m}$$

$$\frac{dI}{dx} = 80 \frac{W}{ster \cdot m}$$

točkasto svetilno:

$$j = \frac{P}{S_r} = \frac{P}{4\pi r^2} = \frac{I}{r^2}$$

$$I = P/4\pi, I = \frac{dP}{d\Omega}$$

$$\Omega = \frac{S}{r^2} = \text{prostorni kot}$$

I = svetilnost

$$dj' = \frac{dI}{r^2} \cos \alpha \Rightarrow j' = \int \frac{dI}{r^2} \cos \alpha$$

$$j' = \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(dI/dx) dx}{r^2} \cdot \cos \alpha =$$

$$\cos \alpha = \frac{h}{r}$$

$$j' = \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dI/dx dx}{h^2 / \cos^2 \alpha} =$$

$$= \int_{-\pi/2}^{+\pi/2} \frac{(dI/dx) dx \cdot h \cdot \cos^3 \alpha}{h^2 \cdot \cos^2 \alpha} =$$

$$r^2 = h^2 / \cos^2 \alpha$$

$$= \frac{2(dI/dx)}{h} = 32 \frac{W}{m^2}$$

$$h = 5 \text{ m} \rightarrow j' = 40 \frac{W}{m^2}$$

5

Ispit 1533.

OP12

Krožno polarizovana svetloba valovne dolžine 600 nm pada pravokotno na dvolomno ploščico. Glavne lomne količnice sta 1,504 in 1,516. Kolilešna mora biti debelina ploščice, da je prepričena svetloba linearna polarizirana?

(Optična os leži v ravni ploščice)

$n_r = 1,504$ (ravna) drugi lom je v anizotropnih kristalih

$n_i = 1,516$ (vodoravno)

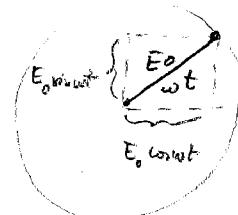
$\lambda = 600 \text{ nm}$

Krožna pol. valovanje:

$$E_x = E_0 \cos(\omega t) = E_0 \sin\left(\omega t + \frac{\pi}{2}\right)$$

$$E_y = E_0 \sin(\omega t)$$

$$E_x^2 + E_y^2 = E_0^2$$

če hčes krož. pol.

svetlobe (tj. E_x in E_y v fazu)

in želite delavniti mora glede na določitev

$$t_r = \frac{d}{c_r} \quad , \quad t_i = \frac{d}{c_i}$$

$$\omega(t_i - t_r) = \frac{\pi}{2}$$

$$\frac{\omega d}{c_i} - \frac{\omega d}{c_r} = \frac{\pi}{2} \quad , \quad c_r = \frac{c_0}{n_r}, \quad c_i = \frac{c_0}{n_i}$$

$$\frac{\omega d n_r}{c_0} - \frac{\omega d n_r}{c_0} = \frac{\pi}{2}$$

$$\frac{c_0}{2\pi c_0} = 2\pi \times \lambda = \underline{\omega \lambda} \Rightarrow \frac{\omega}{c_0} = \frac{2\pi}{\lambda}$$

$$\frac{2\pi}{\lambda} (n_i - n_r) d = \frac{\pi}{2}$$

||

$$d = \frac{\lambda}{4} / (n_i - n_r) = \underline{12,5 \mu\text{m}}$$

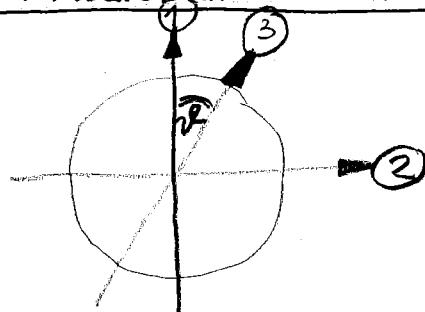
FLORIS

op. OS.

upadni
črtež

5. Dve polaroidni plosci imata medsebojno pravokotni osi polarizacije, medtem ko je os tretje polaroidne plosce, ki se nahaja med njima, nagnjena za kot ϑ od osi prvega polaroida. Pravokotno na prvi polaroid pada snop linearne polarizirane svetlobe tako, da ravnina polarizacije vpadne svetlobe oklepa kot ϑ z polarizacijsko osjo prvega polarizatorja. Dolocite za kateri kot ϑ je intenziteta svetlobe, ki izhaja iz tretjega polarizatorja maksimalna?

Pride skozi vse tri polarizatorje maksimalna?

$$I_1 = I_0 \cos^2 \vartheta$$

$$I_2 = I_1 \cos^2 \vartheta = I_0 \cos^4 \vartheta$$

$$I_3 = I_2 \cos^2\left(\frac{\pi}{2} - \vartheta\right) = I_0 \cos^4 \vartheta \cos^2\left(\frac{\pi}{2} - \vartheta\right)$$

$$\frac{\partial I_3}{\partial \vartheta} = I_0 \left\{ -4 \cos^3 \vartheta \sin \vartheta \cos^2\left(\frac{\pi}{2} - \vartheta\right) + \cos^4 \vartheta 2 \cos\left(\frac{\pi}{2} - \vartheta\right) \sin\left(\frac{\pi}{2} - \vartheta\right) \right\}$$

$$= I_0 \left\{ -4 \cos^3 \vartheta \sin^3 \vartheta + 2 \cos^5 \vartheta \sin \vartheta \right\} = 0$$

↓

$$\frac{\cos^3 \vartheta \cdot \sin^3 \vartheta}{\cos^5 \vartheta \sin \vartheta} = \frac{1}{2}$$

$$\left[\tan^2 \vartheta = \frac{1}{2} \right] \Rightarrow \left[\tan \vartheta = \frac{1}{\sqrt{2}} \right]$$

↓

$$\left[\vartheta = 35,26^\circ \right] \text{ O.K.}$$

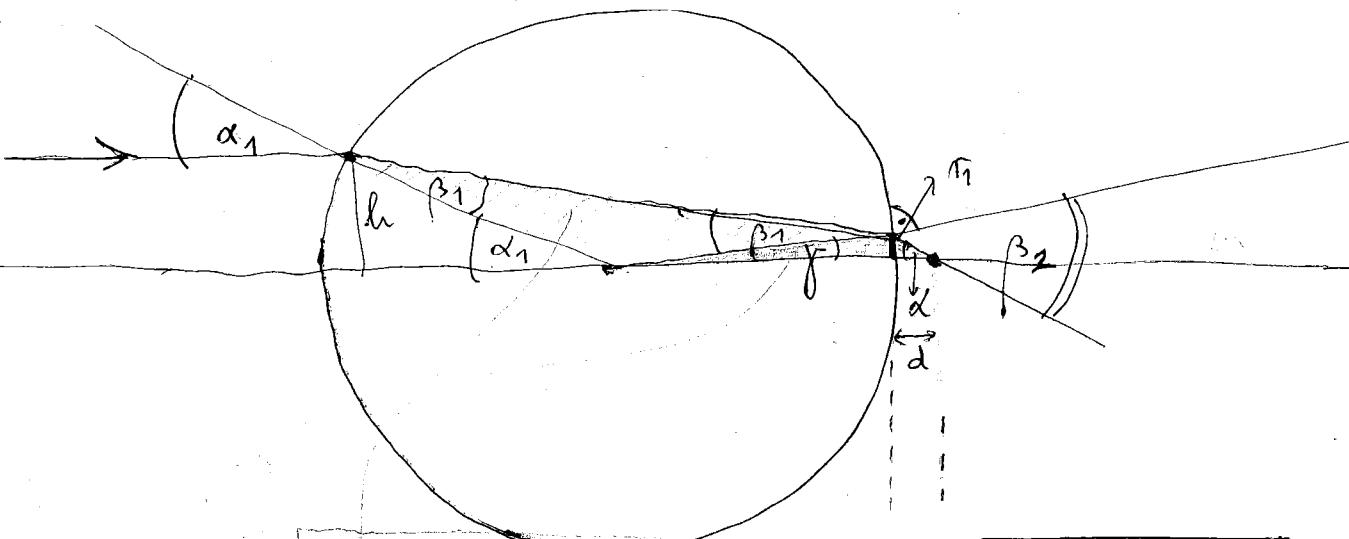
$$\cos\left(\frac{\pi}{2} - \vartheta\right) = \cos\frac{\pi}{2} \cos \vartheta + \sin\frac{\pi}{2} \sin \vartheta = \sin \vartheta$$

$$\sin\left(\frac{\pi}{2} - \vartheta\right) = \sin\frac{\pi}{2} \cos \vartheta - \cos\frac{\pi}{2} \sin \vartheta = \cos \vartheta$$

A-L
1PP2

2. Ozek snop paralelnih svetlobnih žarkov pada navpično na stekleno kroglo z radijem $R = 10 \text{ cm}$. Koliko cm od nasprotne površine krogle fokusira omenjeni svetlobni snop, če je lomni količnik stekla $n = 1,52$?

$$R = 0,1 \text{ m} \\ n = 1,5 \\ d = ?$$

$$2\beta_1 + (180 - \alpha_1 - \gamma) = 180 \Rightarrow 2\beta_1 - \alpha_1 = \gamma \quad \leftarrow x$$

$$\alpha + \gamma + (180 - \beta_2) = 180 \Rightarrow \alpha = \beta_2 - \gamma \quad \{ \text{iz slike} \} \Rightarrow \alpha = \beta_2 - 2\beta_1 + \alpha_1 \quad \leftarrow \alpha$$

$$\tan \alpha = \frac{r_1}{d} \quad \sin \gamma = \frac{r_1}{R} \Rightarrow r_1 = R \sin \gamma$$

$$\tan \alpha = \frac{r_1}{d} = \frac{R \sin \gamma}{d} \Rightarrow d = \frac{R \sin \gamma}{\tan \alpha} = \frac{R \sin (2\beta_1 - \alpha_1)}{\tan (\beta_2 - 2\beta_1 + \alpha_1)}$$

LOMNI
ZAKON

$$\frac{\sin \alpha_1}{\sin \beta_1} = n \approx \frac{\alpha_1}{\beta_1}$$

$$\frac{\sin \beta_2}{\sin \beta_1} = n \approx \frac{\beta_2}{\beta_1} \Rightarrow \alpha_1 = \beta_2$$

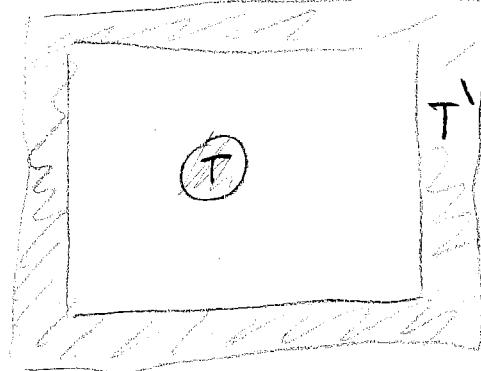
$$d = \frac{R \sin (2\beta_1 - \alpha_1)}{\tan (\alpha_1 - 2\beta_1 + \alpha_1)} = \frac{R \sin (2\beta_1 - \alpha_1)}{\tan (2\alpha_1 - 2\beta_1)} \approx \frac{R (2\beta_1 - \alpha_1)}{2\alpha_1 - 2\frac{\alpha_1}{n}} = \frac{R \left(\frac{2}{n} - 1 \right)}{2 \left(1 - \frac{1}{n} \right)} =$$

$$= \underline{\underline{4,6 \text{ cm}}}$$

Str/525 Sivo telo z albedom 0.5 dano v evakuirano posodo, ki je na notranji strani lepotično telo.

Sivo telo ima površino 10 cm^2 in albedo 0.5. Posode je potopljeno v velik rezervoar s temperaturo $T' = 50^\circ\text{C}$. Kekšen je izsevanje telesa v ravnoleginu.

OPM

$$T' = \text{konst.}$$

albedo
ali
odbojnost:

$$\alpha = \frac{\delta \omega}{\delta \sigma}$$

Vpadni tok: $\delta T'^4 \cdot S$

odbiti tok: $\alpha \cdot \delta T'^4 \cdot S$

absorbični tok: $(1-\alpha) \delta T'^4 \cdot S$

podatki

$$T' = 50^\circ\text{C} = 323\text{ K}$$

$$\alpha = 0,5$$

$$S = 10 \text{ cm}^2$$

$$\delta = 5,67 \cdot 10^{-8} \text{ W/m}^2\text{K}^4$$

v ravnoleginu:

$$T' = T$$

če natoči,
do teže toplotne

abs. tok = it sevanje tok

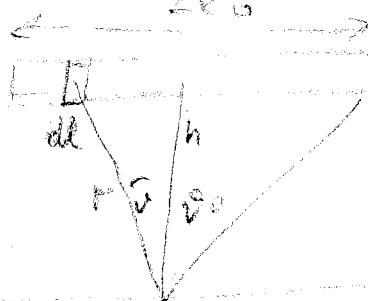

$$P = (1-\alpha) \delta T'^4 \cdot S =$$

3. 2 m visoko nad mizo je 1 m dolga valjasta svetilka s premerom 3 cm.
Njena svetlost je ~~24~~ cd/m². Kolikšna je osvetljenost mize? Pri računanju zanemarimo odboj svetlobe od stropa in sten.

Det. 34/17

pod srednjočrno svetilko

$$r_0 = 0.5 \text{ m}$$

$$a = 0.015 \text{ m}$$

$$h = 2 \text{ m}$$

$$B = 100 \text{ W/m}^2$$

$$\tan \vartheta_0 = r_0/h = 0.5/2 = 0.25 \Rightarrow \vartheta_0 = 14.036$$

$$\cos \vartheta = \frac{r}{h} / \sqrt{1 + \frac{r^2}{h^2}} \Rightarrow dr = \frac{h}{\cos^2 \vartheta} \cdot d\vartheta$$

$$dI = \frac{\pi r^2}{h^2} \cos \vartheta = \frac{B \cdot 2a \cdot dl}{h^2} \cdot \cos \vartheta$$

$$= \frac{2aB \cos^2 \vartheta \cdot \cos \vartheta \cdot h}{h^2 \cos^2 \vartheta} \cdot d\vartheta =$$

$$= \frac{2aB \cos \vartheta \cdot d\vartheta}{h} / \boxed{dI = d_j \cdot \cos \vartheta}$$

$$d_j = \left(\frac{2aB}{h} \right) \cos^2 \vartheta \cdot d\vartheta$$

$$j = 2 \cdot \left(\frac{2aB}{h} \right) \int_0^{2\pi} \cos^2 \vartheta \cdot d\vartheta = \frac{2aB}{h} \left(1 + \cos 2\vartheta \right) d\vartheta$$

$$= \left(\frac{aB}{h} \right) (2\vartheta_0 + \sin 2\vartheta_0)$$

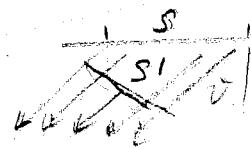
$$\frac{0.015 \cdot \cancel{0.72} \cdot 100}{2} \left(2 \cdot 14.036 \cdot \frac{\pi}{180} + \sin 28.072 \right) \text{ lx} = \frac{W}{m^2}$$

$$0.4205$$

$$0.86$$

$$j = 0.72 \frac{W}{m^2} = \text{lx}$$

$$\text{osvetljenost } J = j \cdot \cos \vartheta$$

$$I = B \cdot S^1 = B \cdot S \cos^2 \vartheta$$

svetilnost - svetlost

faktor za osvetljenost:

$$J = \frac{P}{S} \cdot \frac{\Omega}{4\pi r^2} \cdot \frac{I}{r^2} / \frac{P}{4\pi r^2} \cdot I$$

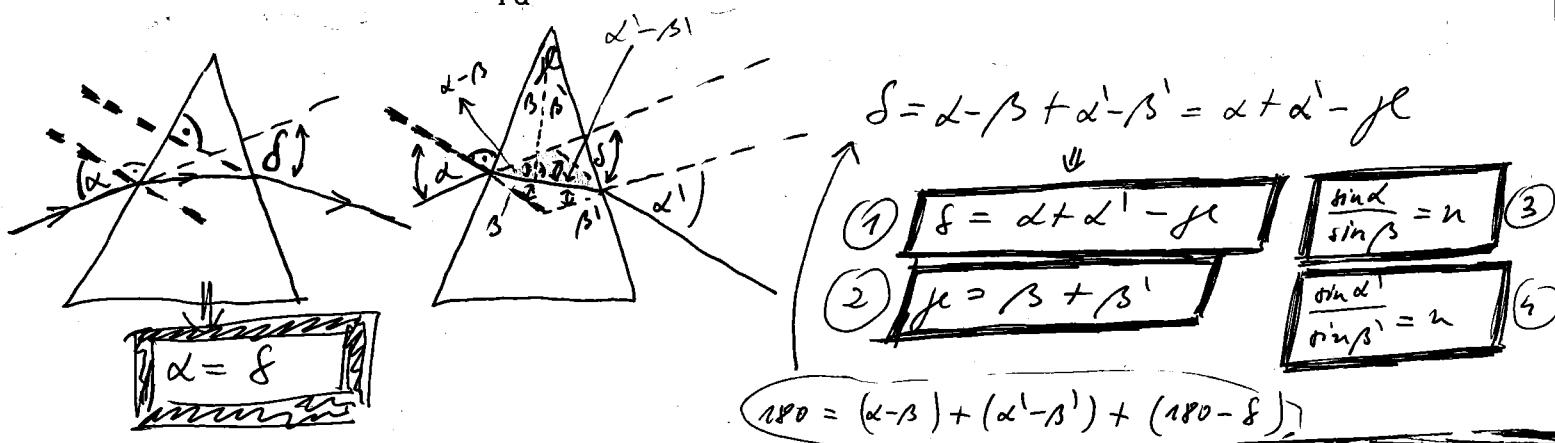
$$\cos^2 \vartheta = \cos^2 \vartheta = \frac{1}{2} (1 + \cos 2\vartheta) \\ = \cos^2 \vartheta - \frac{1}{2} (1 - \cos 2\vartheta) \\ = \frac{1}{2} \cos^2 \vartheta + \frac{1}{2}$$

$$\cos^2 \vartheta = 1 + \frac{\cos 2\vartheta}{2}$$

$$cd = \frac{W}{stered}$$

2. Paralelni snop bele svetlobe pada na prizmo z lomečim kotom $\gamma = 45^\circ$ pod takim kotom glede na površino prizme, da zapašča rdeči snop svetlobe prizmo pod pravim kotom glede na površino prizme na drugi strani. Za koliko sta na 10 m oddaljenem zaslolu oddaljeni lisi rdeče in vijoličaste svetlobe? Lomni količnik prizme za rdečo svetlobo $n_{rd} = 1,37$, lomni količnik prizme za vijoličasto $n_{vi} = 1,5130$.

1892

$$180^\circ = (\alpha - \beta) + (\alpha' - \beta') + (180^\circ - S)$$

$$\text{u } (\alpha = 8) \Rightarrow S = 8 + \alpha' - \mu \quad \Leftarrow 1$$

$$S = 45^\circ$$

$$\alpha'_{rd} = 45^\circ$$

$$n_{rd} = 1.37$$

$$\alpha' = \mu = 35^\circ \quad \alpha' = 45^\circ$$

$$\sin \beta' = \frac{\sin \alpha'}{n_{rd}} = \frac{\sin \alpha'}{1.37}$$

$$\beta' = 31.07^\circ$$

$$\beta = \mu - \beta' = 13.83^\circ$$

3) 5)

$$\sin \alpha = 1.37 \cdot \sin \beta$$

$$\Rightarrow \alpha = 18.25^\circ$$

RDEČA

$$\alpha = 18.25^\circ$$

$$\alpha' = 2$$

$$n = 1.42$$

$$\sin \beta = \frac{\sin \alpha}{n} = 0.23 \Rightarrow \beta = 13.426^\circ$$

$$(2) \Rightarrow \beta' = 45^\circ - \beta \Rightarrow \beta' = 31.57^\circ$$

$$(4) \Rightarrow \sin \alpha' = n \cdot \sin \beta' = 0.743 \Rightarrow \alpha'_{vi} = 48.029^\circ$$

VIJOLIČASTA

REZULTAT

$$\Delta x \quad t_f \left(\frac{\xi}{z} \right) = \frac{\Delta x}{10 \text{ m}} \Rightarrow 2 \Delta x = 2 \cdot 10 \text{ m} \cdot t_f \left(\frac{\xi}{z} \right) = 52.9 \text{ m}$$

$$\xi = \alpha'_{vi} - \alpha'_{cr} = 3.029 \Rightarrow \xi = 1.5130$$

zbiralne lečil

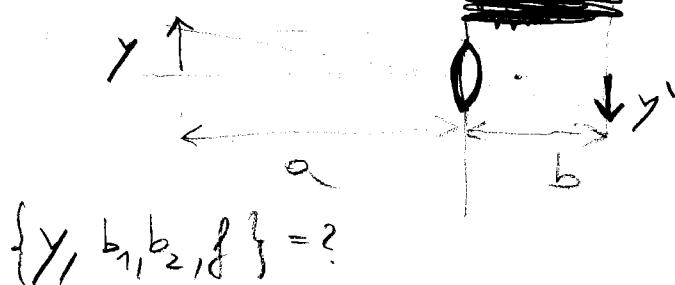
1. Slika predmeta, ki je oddaljen 10 m od objektiva fotokompara je ~~objektiva fotokompara~~ visoka 3 cm . Če je isti predmet oddaljen 6 m , pa je njegova slika visoka $5,02\text{ cm}$. Kolikšna je visina predmeta? ~~fotografije?~~ F2

$$a_1 = 10\text{ m}$$

$$y'_1 = 0,03\text{ m}$$

$$a_2 = 6\text{ m}$$

$$y'_2 = 0,0502\text{ cm}$$

$$\frac{y}{a_1} = \frac{y'_1}{b_1}$$

$$\frac{y}{a_2} = \frac{y'_2}{b_2}$$

$$\frac{1}{a_1} + \frac{1}{b_1} = \frac{1}{f}$$

$$\frac{1}{a_2} + \frac{1}{b_2} = \frac{1}{f}$$

$$\frac{1}{a_1} + \frac{1}{b_1} = \frac{1}{a_2} + \frac{1}{b_2}$$

$$\frac{1}{b_1} = \frac{1}{a_2} + \frac{1}{b_2} - \frac{1}{a_1}$$

$$\frac{y}{a_1} = y'_1 \left(\frac{1}{a_2} + \frac{1}{b_2} - \frac{1}{a_1} \right)$$

$$y = y'_1 \frac{a_1}{a_2} + y'_1 \frac{1}{y'_2} \frac{1}{a_2} - y'_1$$

$$y \left(1 - \frac{y'_1}{y'_2} \frac{a_1}{a_2} \right) = y'_1 \left(\frac{a_1}{a_2} - 1 \right)$$

$$y = y'_1 \frac{\left(\frac{a_1}{a_2} - 1 \right)}{\left(1 - \frac{y'_1}{y'_2} \frac{a_1}{a_2} \right)} \approx 5\text{ m}$$

$$f \approx 0,06\text{ m}$$

✓ 16.) Objektiv in okular mikroskopa sta oddaljena za 20 cm , goriščna razdalja objektiva $f = 4\text{ mm}$, goriščna razdalja okularja $f' = 5\text{ mm}$. Kolikšna je razdalja predmeta od objektiva in kolikšna je povečava?

($4,1\text{ mm}, \sim 2400$ kratna)

$$f + f' + x' = 0,2\text{ m} \Rightarrow x' = 0,181\text{ m}, b = f + x'$$

$$f = 0,004\text{ m}$$

$$f' = 0,005\text{ m}$$

$$e_0 = 0,25\text{ m}$$

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{b} = \frac{1}{f} \Rightarrow \frac{1}{a} = \frac{1}{f} - \frac{1}{f+x'}$$

$$a = 4,1\text{ mm}$$

$$N = \frac{e_0 \cdot x'}{f \cdot f'} = \underline{\underline{2388}}$$

Obzir dodi $0,1\text{ mm}$

$$\frac{0,1\text{ mm}}{2388} = 4,2 \cdot 10^{-8}$$

$$\lambda = 7,7 \cdot 10^{-8}$$

Najmanjši željivo zorek vidi pod enim kotom, ko doje po njihovem kriteriju. Količina pa je količina mikroskopa?

$$\lambda = 750\text{ nm} (\text{pravljeno})$$

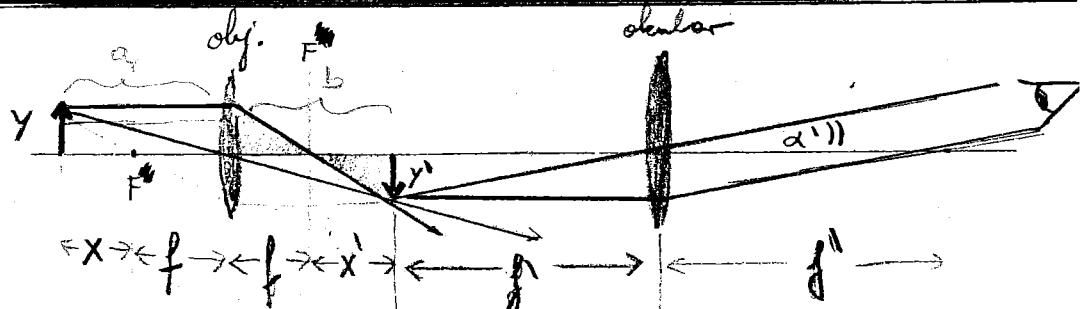
$$R = 0,03\text{ m}$$

MIKROSKOP

$$a_0 = 25\text{ cm}$$

operovanje s

$$\text{prestavnim členom: } \operatorname{tg} \alpha = \frac{y}{a_0}$$

$$\operatorname{tg} \alpha' = \frac{y'}{f'} = \frac{y \cdot x'}{f \cdot f'}$$

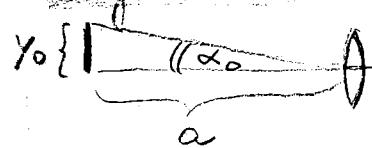
$$y = \left(\frac{x'}{f}\right)y \Leftrightarrow \frac{y}{x'} = \frac{y}{x_0}$$

$$\text{povečava } N = \frac{\operatorname{tg} \alpha'}{\operatorname{tg} \alpha} = \frac{a_0 \cdot x'}{f \cdot f'}$$

$$\beta = \frac{y}{x_0}, \beta = 0,65$$

Bočljivost mikroskopa:

$$\alpha_0 \approx \frac{1}{2} \frac{\lambda}{R}, R = \text{radij objektiva}$$

$$\operatorname{tg} \alpha_0 = \frac{y_0}{a} \approx \alpha_0 = \frac{1}{2} \frac{\lambda}{R} \Rightarrow y_0 = \frac{1}{2} \lambda \cdot \left(\frac{a}{R} \right)$$

najmanjša razdalja med dvema točkama

Fizika II

1. letnik

KE/215/370 in OP2

p. let. 1991

W/kras

1. Svetilka svetilnosti 200 W je obesena nad sredino okrogle mize tako, da je osvetljenost mize na polovični razdalji med središčem mize in njenim robom maksimalna. Najvec kolikšen sme biti premer mize, da osvetljenost na njenem robu ni manjša od 50 W/m².

$$I = 200 \frac{W}{sterad}$$

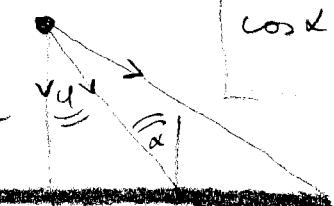
$$j_R' = 50 \frac{W}{m^2}$$

$$j_a = \frac{I}{\pi r^2} \cos \alpha =$$

$$= \frac{I}{a^2 + h^2} \cdot \frac{h}{\sqrt{a^2 + h^2}} \Rightarrow$$

$$j_a' = \frac{I h}{(a^2 + h^2)^{3/2}}$$

$$\frac{dj_a'}{dh} = 0 \Rightarrow$$

$$R/2 = a$$

$$R/2 = a$$

$$\cos \alpha = \frac{h}{\sqrt{a^2 + h^2}} = \frac{h}{r}$$

$$h = \frac{R}{2\sqrt{2}}$$

$$j_R' = \frac{I h}{(R^2 + h^2)^{3/2}} = \frac{I R}{2\sqrt{2}(R^2 + \frac{R^2}{4 \cdot 2})^{3/2}} =$$

$$\tan \varphi = \frac{R/2}{h} = \frac{R/2\sqrt{2}}{R} = \frac{1}{2\sqrt{2}}$$

$$\varphi = \arctan \frac{1}{2\sqrt{2}}$$

$$= \frac{I R}{2\sqrt{2}(R^2 + R^2/8)^{3/2}} = j_R' \Rightarrow$$

$$IR = j_R' 2\sqrt{2} \left(\frac{9 \cdot R^2}{8}\right)^{3/2} = j_R' \cdot 2\sqrt{2} \cdot \left(\frac{9}{8}\right)^{3/2} \cdot R^3 : R$$

$$I = j_R' \cdot 2\sqrt{2} \cdot \left(\frac{9}{8}\right)^{3/2} R^2$$

$$R = \sqrt{\frac{I}{j_R' \cdot 2\sqrt{2} \cdot \left(\frac{9}{8}\right)^{3/2}}} = \sqrt{\frac{200}{50 \cdot 2\sqrt{2} \cdot \left(\frac{9}{8}\right)^{3/2}}} = 1.0886 \text{ m}$$

$$I = 200 \frac{W}{sterad}$$

$$R = 1.08 \text{ m}$$

$$\begin{cases} j_R' = 50 \frac{W}{m^2} = 50 \frac{cm}{m^2} \\ I = 200 \text{ sterad} = 200 \frac{cm}{sterad} \end{cases}$$

$$R = 1.08 \text{ m}$$

$$I = 200 \text{ sterad} \Rightarrow \frac{200 \text{ W}}{680 \text{ m}^2} \Rightarrow R = 0.052 \text{ m}$$

OP 3

šolski rok 80/81

P = mtl. delo

5. Absorpcijski koeficient vode sončno svetlobo je $0,03 \text{ m}^{-1}$. Pravokotno na morsko gladino pada sončna svetloba z gostoto toka 1 kW/m^2 . Koliko svetlobne energije se absorbira v eni uri v 1 kg vode tik ob gladini morja in koliko svetlobne energije se absorbira v eni uri v 1 kg vode 30 m pod morsko gladino?

A-M

$$P = \frac{w \cdot V}{t}$$

Slo. 86/23

$$j = \frac{w}{V \cdot t} = w \cdot c$$

$$dj = -j \mu dz \Rightarrow j = j_0 e^{-\mu z}$$

$$\mu = 0,03 \text{ m}^{-1}$$

$$j = 1 \text{ kW/m}^2$$

$$j(z+dz) - j(z) = dj \quad (\text{zg. svetlobna sn.})$$

$$-\frac{S dj \cdot t}{dV} = j \mu dz \cdot S \cdot t \Rightarrow \frac{dj}{dz} = \frac{j \mu dz \cdot S \cdot t}{S \cdot dV} = \frac{j \mu dz \cdot S \cdot t}{dV}$$

$$dW = dw \cdot V = dj \cdot S \cdot t$$

$$dV = S \cdot dz$$

$W_{abs} = j \mu t = j_0 \cdot e^{-\mu z} \cdot \mu \cdot t$

A) $z=0$ $\Rightarrow -W_A = 1 \cdot e^0 \cdot 0,03 \cdot 3600 \left(\frac{1 \text{ kW}}{\text{m}^2} \cdot \frac{1}{\text{m}} \cdot \text{s} \right) = \frac{324}{\text{m}^3}$

$$= 108 \text{ } \underline{\underline{2 \text{ J/m}^3}}$$

B) $z=30 \text{ m}$ $\Rightarrow -W_B = 1 \cdot e^{-0,03 \cdot 30} \cdot 0,03 \cdot 3600 =$

$$= 53,9 \text{ } \underline{\underline{2 \text{ J/m}^3}}$$

- A-L 6. Točkasti svetili sevata monokromatsko svetlubo. Svetili sta na višini 60 cm nad ravno mizo razmaznjeni za 60 cm. Amplituda jakosti električnega polja svetlobe prvega svetila na razdalji 10 cm od svetila je 50 V/m. Kolikšna je svetilnost (I_2) drugega svetila, če je miza najmočneje osvetljena na razdalji 15 cm od vznožišča prvega svetila v smeri proti vznožišču drugega svetila? Absorpcijo svetlobe zanemarimo.

$$h = 0,6 \text{ m}$$

$$\alpha = 0,6 \text{ m}$$

$$E_1(r=0,1 \text{ m}) = \frac{50 \text{ V}}{\text{m}}$$

$$x = 0,15 \text{ m}$$

$$r = 0,1 \text{ m}$$

- M-2 5. Točkasti svetili sevata monokromatsko svetlubo. Svetili sta na visini 50 cm nad ravno mizo razmaznjeni za 50 cm. Amplituda jakosti električnega polja svetlobe prvega svetila na razdalji 10 cm od svetila je 50 V/m. Kolikšna je svetilnost (I_2) drugega svetila, če je miza najmočneje osvetljena na razdalji 15 cm od vznožišča prvega svetila v smeri proti vznožišču drugega svetila? Absorpcijo svetlobe zanemarimo.

$$h = 0,5 \text{ m}$$

$$\alpha = 0,5 \text{ m}$$

$$E_1(r=0,1 \text{ m}) = \frac{50 \text{ V}}{\text{m}}$$

$$x = 0,15 \text{ m}$$

$$r = 0,1 \text{ m}$$

$$j = w \cdot c = \frac{1}{2} \epsilon_0 E_1^2 \cdot c = \frac{P_1}{4\pi r^2} = \frac{I_1}{r^2}$$

$$I_1 = \frac{1}{2} \epsilon_0 E_1^2 \cdot c \cdot r^2$$

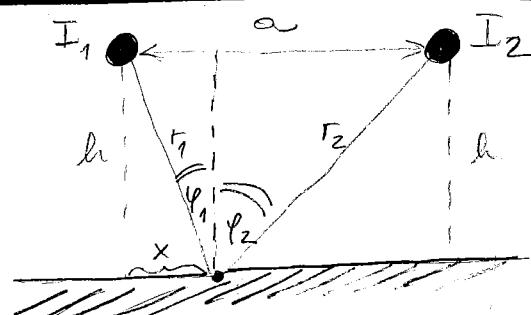
$$E = I_1 \cos \varphi_1 / r_1^2 + I_2 \cos \varphi_2 / r_2^2 =$$

$$= I_1 h (h^2 + x^2)^{-3/2} + I_2 h (h^2 + (a-x)^2)^{-3/2}$$

možs. osvetljenošt': $dE/dx = 0$

$$I_1 \cdot (h^2 + x^2)^{-5/2} \cdot x + I_2 \cdot (h^2 + (a-x)^2)^{-5/2} (a-x) = 0$$

$$I_2 = \frac{x \cdot I_1}{(a-x)} \left[\frac{h^2 + (a-x)^2}{h^2 + x^2} \right]^{5/2}$$

$$r_1 = \sqrt{h^2 + x^2}$$

$$r_2 = \sqrt{h^2 + (a-x)^2}$$

$$\cos \varphi_1 = h/r_1, \quad \cos \varphi_2 = h/r_2$$

A-L $I_1 = 3,32 \cdot 10^{-2} \text{ W}, \quad I_2 = 2,8 \cdot 10^{-2} \text{ W}$

19.7.2022

M-2 $I_1 = 3,32 \cdot 10^{-2} \text{ W}, \quad I_2 = 3,1 \cdot 10^{-2} \text{ W}$

21.7.2022

①

1. Dolgo počrnjeno žico z radijem 10 mm in s specifično upornostjo $\rho = 0.098 \Omega \text{mm}^2/\text{m}$ grejemo z električnim tokom. Če je žica v vakuumu, je temperatura na njenem površju 1200 K. Kolikšen električni tok teče skozi žico?

$$r_0 = 10 \text{ mm}$$

$$\rho = 0,098 \Omega \text{mm}^2/\text{m}, T_0 = 1200 \text{ K} \quad (\text{črna, } \rho_{\text{elektro}} \rightarrow \text{sivo})$$

$$P_R = P_S$$

$$\gamma^2 R = 8 T_0^4 \cdot S$$

$$\frac{\gamma^2 \rho e}{S_0} = 8 T_0^4 \cdot S$$

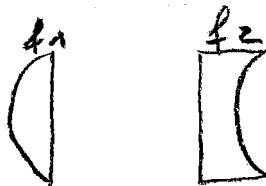
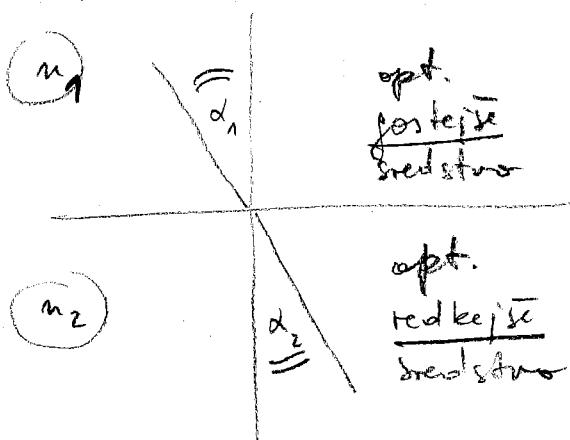
$$\frac{\gamma^2 \rho e}{\pi r_0^2} = 8 T_0^4 \cdot \pi r_0 \cdot l$$

$$\boxed{I = \left(\frac{8 T_0^4 \cdot \pi r_0^2 r_0^3}{\rho} \right)^{1/2}} = \underline{\underline{4,86 \text{ A}}}$$

$$\left(\frac{5,67 \cdot 10^{-8} \cdot 20736 \cdot 10^8 \cdot \pi^2 \cdot 10^{-6}}{0,098 \cdot 10^{-6}} \right)^{1/2}$$

Opozoritev: Če donalj vršča temperature žice
lahko zanemarijo svetločne skodelice!

4. Plankonveksna in plankonkavna leča imata enaka krivinska radija ($R=1,5 \text{ m}$). Zloženi v leče imata dioptrijo $0,1$. Kolikšna sta lomna količnika stekel leč, če je mejni kot ~~toplinski~~ odboja pri prehodu žarka iz ene leče v drugo 60° ?

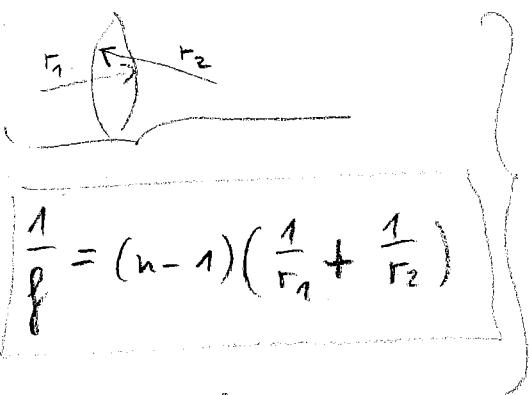

$$R = 1,5 \text{ m}$$

$$n_1 > n_2$$

$$\frac{\sin \alpha_1}{\sin \alpha_2} = \frac{n_2}{n_1}, \text{ tot. odboj} \quad \frac{\sin 60^\circ}{1} = \frac{n_2}{n_1} \Rightarrow \boxed{\frac{n_2}{n_1} = \sin 60^\circ} \quad (1)$$

$$(2) \quad \boxed{\frac{1}{f_1} + \frac{1}{f_2} \approx 0.1} > 0 \Rightarrow \frac{1}{f_1} > \left| \frac{1}{f_2} \right|$$

$$\boxed{\frac{1}{f_1} = + \left(\frac{1}{R} \right) [n_1 - 1]} \quad (3)$$

$$\boxed{\frac{1}{f_2} = - \left(\frac{1}{R} \right) [n_2 - 1]} \quad (4)$$

plana konvergente leča:

$$\frac{1}{f} = (n-1) \cdot \frac{1}{R}$$

(1) (2) (3) (4)

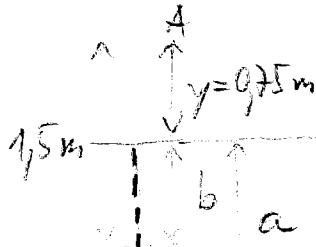
$$\boxed{n_1, n_2, f_1, f_2}$$

plana konkava leča:

$$\frac{1}{f} = -(n-1) \cdot \frac{1}{R}$$

p. Dne 18/1

5. S colna fotografiramo jato rib, ki plava pod njim. Fotografski aparat leži 0,75 m nad gladino ~~jezera~~^{zraka} in je nastavljen na razdaljo 1,5 m. Na kateri globini so bile ribe, ki se na fotografiji vidijo najbolj ostro in so plavale točno pod aparatom? Lomni kolicnik vode je 1,33. Upoštevaj, da je vsi koti majhni!

$$n = 1,33$$

$$\beta \alpha \rightarrow 0$$

$$\frac{\sin \beta}{\sin \alpha} = n \Rightarrow \beta = n \alpha$$

$$\begin{cases} \beta \\ \alpha \end{cases}$$

$$\begin{cases} \beta = \frac{x}{b} \\ \alpha = \frac{x}{a} \end{cases} \Rightarrow \beta = \frac{a}{b} \cdot \alpha$$

$$\frac{a}{b} = m$$

$$b = 0,75 \text{ m}$$

$$\underline{a = n \cdot b = 1 \text{ m} \quad (0,9975 \text{ m})}$$

elektro vede 1891

18. Monohromatska svetlost ($\lambda = 500 \text{ nm}$) pada normalno na okrugli otvor sa promjerom $0,02 \text{ mm}$. Difrakcionu sliku osmatramo na zaklonu na rastojanju 1 m . Odrediti promjer centralne pege na zaklonu!

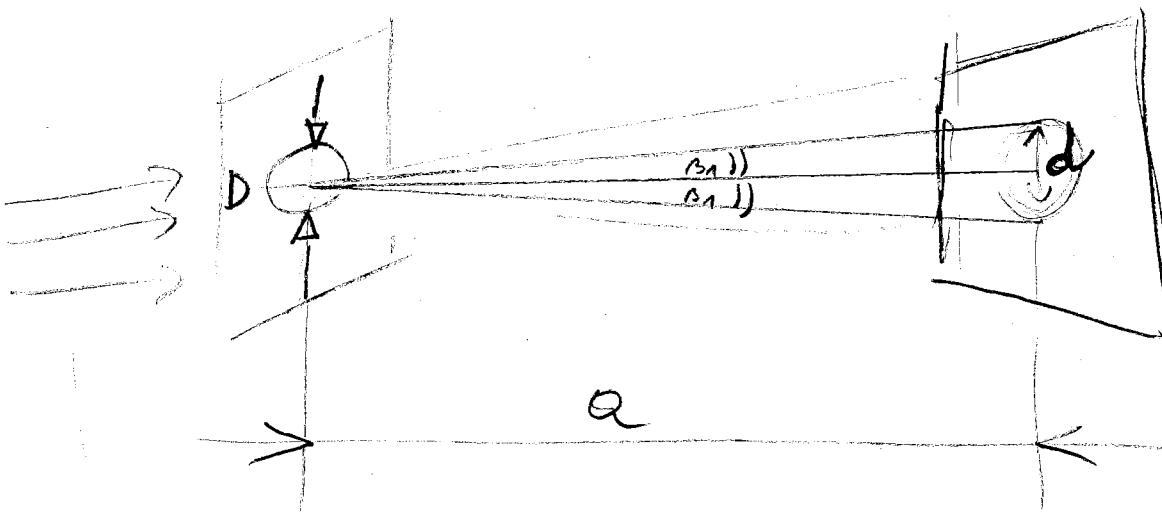
- a) 6 cm
b) 3 cm
c) $4,3 \text{ cm}$
d) $7,2 \text{ cm}$
e) ni jedan od gornjih rezultata nije tačan

$$\begin{aligned} a &= 1 \text{ m} \\ \lambda &= 500 \text{ nm} \\ 2R &= 0,02 \text{ mm} \\ d &=? \end{aligned}$$

ke/324/556

$$\sin \beta_1 = 0,64 \cdot \frac{\lambda}{R} = 0,03 \approx \tan \beta_1$$

$$\underline{\underline{d}} = 2a \cdot \tan \beta_1 = 2m \cdot 0,03 = \underline{\underline{6 \text{ cm}}}$$

majmanji deo pri kojem je
velorenji oslobodjen

V8

Naloga :
SB/221/6

Rdečeviški sošol

VAL 2

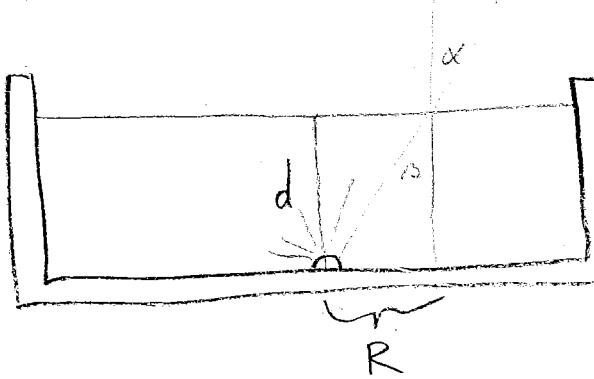
VAL

Majhna luč na dnu 1 m globokega bazena pošilja svetlobo enakomerno v vseh smereh. Na površini vode v bazenu nastane krog svetlobe, ki izhaja iz bazena. Izven tega kroga se svetloba lomi nazaj v vodo. Določi radij R omenjenega kroga svelobe. Lomni količnik vode je 1.33.

$$d = 1 \text{ m}$$

$$n = 1.33$$

$$R = ?$$

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = \frac{c}{v} = n = 1.33$$

krivina β_c je, ker je $d_c = 10 \Rightarrow \sin \beta_c = 1$

Tanj:

$$\frac{1}{\sin \beta_c} = 1.33 \Rightarrow \sin \beta_c = \frac{1}{1.33} = 0.75$$

$$\boxed{\beta_c = 48.6^\circ}$$

$$\tan \beta_c = \frac{R}{d} \Rightarrow R = d \cdot \tan \beta_c = 113 \text{ cm}$$

2. Na steklen valj z radijem 5 cm posvetimo s tankim curkom natrijeve svetlobe na sredino osnovne ploskve pod kotom 30° proti geometrijski osi. Lomni kvocient stekla je 1,5, njegova odvisnost od valovne dolžine svetlobe pa podaja enačba $\Delta n = -k \cdot \Delta \lambda$, $k = 2 \cdot 10^{-5} \text{ nm}^{-1}$. Natrijeva svetloba vsebuje dve enobarvni sestavini z valovnima dolžinama 589,0 nm in 589,6 nm. Kako dolg naj bo valj, da je razdalja med mestoma, kjer se žarka zadnjič odbijeta od stene valja, večja od 3 mm?

4.8.

$$\Delta x = 3 \text{ mm}$$

$$r = 5 \text{ cm}$$

$$\alpha = 30^\circ$$

$$n = 1.5$$

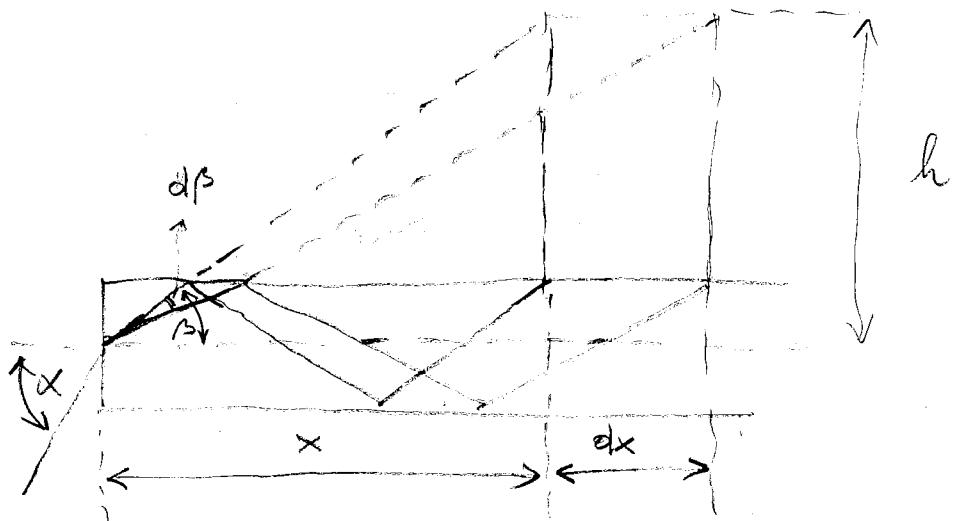
$$\Delta n = -k \cdot \Delta \lambda$$

$$k = 2 \cdot 10^{-5} \text{ nm}^{-1}$$

$$\lambda_1 = 589 \text{ nm}$$

$$\lambda_2 = 589,6 \text{ nm}$$

$$x = ?$$

$$\text{① } \left| \frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = n \right| \Rightarrow \sin \beta = \frac{\sin \alpha}{n} \Rightarrow \boxed{\cos \beta d\beta = -\tan \alpha \frac{dn}{n^2}} \quad \text{②}$$

$$\left| \frac{d\beta}{\tan \beta \cos^2 \beta} = \frac{1}{n^2} \right| \Rightarrow \ln \left(\frac{d\beta}{\tan \beta \cos^2 \beta} \right) = \frac{1}{n^2} \Rightarrow \frac{d\beta}{\tan \beta \cos^2 \beta} = -\frac{x}{h} \frac{h}{x^2} dx \Rightarrow \boxed{\frac{d\beta}{(\tan \beta \cos^2 \beta)} = -\frac{dx}{x}} \quad \text{③}$$

$$\text{Enačite izraz za } d\beta \text{ in ② in ③} \Rightarrow \frac{\sin \alpha}{\cos \beta} \frac{dn}{n^2} = \tan \beta \cdot \cos^2 \beta \frac{dx}{x} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow x = \frac{\sin \alpha}{\sin \alpha \cos^2 \beta} \frac{dn}{n^2} = \frac{1}{n} \left(1 - \frac{\sin^2 \alpha}{n^2} \right) n^2 \frac{dx}{dn} = (n^2 - \sin^2 \alpha) \cdot n \cdot dx/dn$$

$$\boxed{x = -(n^2 - \sin^2 \alpha) \cdot n \cdot dx / (\epsilon \cdot d\lambda) = \underline{\underline{333 \text{ m}}}}$$

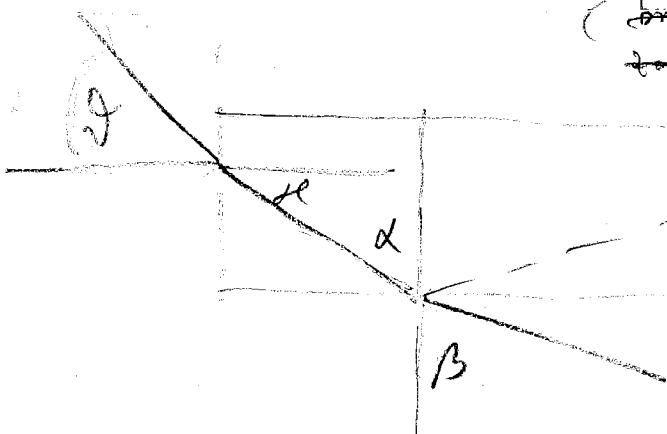
$$d\lambda = -0,6 \text{ nm} \Rightarrow dn > 0$$

Rokovniški 9/1/89

OP 17

na osnovu plastičnega refleksa svetlobe
sterilizacije

4. Pod kakšnim največjim kotom lahko pada svetloba v valovni vodnik (optično vlakno), da se bo še lahko širila po njem? (zeleno valovno vodilo je $n = 1.5$)

$$n = 1.5$$

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = \frac{1}{n} \quad \beta = 90^\circ \Rightarrow \sin \beta = 1$$

$$\sin \alpha_{\perp} = \frac{1}{n} \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 90^\circ - \gamma \\ \gamma = 90 - \alpha \end{cases}$$

totalni odboj: $\boxed{\alpha_1 \geq 41.8^\circ} \Rightarrow \gamma \leq 48.2^\circ$

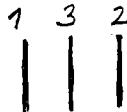
$$\boxed{\alpha_{\max} = 90^\circ}$$

A-L

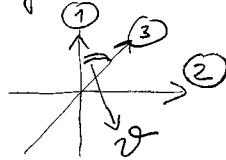
1882

3. Dve polaroidni stekli sta postavljeni tako, da ne prepuščata svetlobe. Med njiju postavimo tretje polaroidno steklo, tako da skozi vsa tri stekla preide 9,4 % intenzite popolnoma nepolarizirane svetlobe. Za kolikšen kot je prepusta smer tega tretjega vmesnega stekla nagnjena glede na smer polarizacije svetlobe, ki jo prepušča prvo steklo? Absorpcijo svetlobe v steklih zanemarimo.

$$\frac{I}{I_0} = \cos^2 \vartheta$$

$$\text{nepolarizirane svetlobe: } \frac{I}{I_0}_{132} = \frac{1}{2}$$

$$\left(\frac{I}{I_0}\right)_{132} = \frac{1}{2} \cos^2 \vartheta \cos^2\left(\frac{\pi}{2} - \vartheta\right) =$$

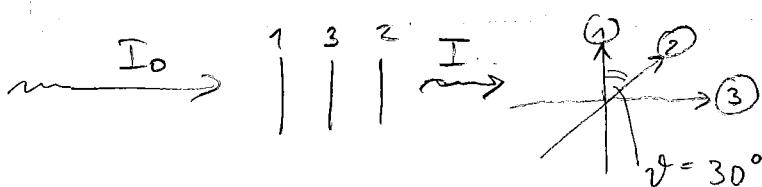
$$= \frac{1}{2} \cos^2 \vartheta \sin^2(\vartheta) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4} \sin^2(2\vartheta) = 0,084 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \boxed{\vartheta = 30^\circ}$$

M-7

1882

4. Dve polaroidni stekli sta postavljeni tako, da ne prepuščata svetlobe. Med njiju postavimo tretje polaroidno steklo tako, da je njegova prepustna smer polarizacije za kot $\vartheta = 30^\circ$ nagnjena glede na smer polarizacije svetlobe, ki jo prepušča prvo steklo. Kolikšen del intenzite popolnoma nepolarizirane svetlobe bo prešel skozi vsa tri stekla? Absorpcijo svetlobe v steklih zanemarimo.

$$\left(\frac{I}{I_0}\right)_{132} = \frac{1}{2} \cdot \cos^2 \vartheta \cdot \cos^2\left(\frac{\pi}{2} - \vartheta\right) = 0,084 = \underline{\underline{5,4 \%}}$$

FOR 96

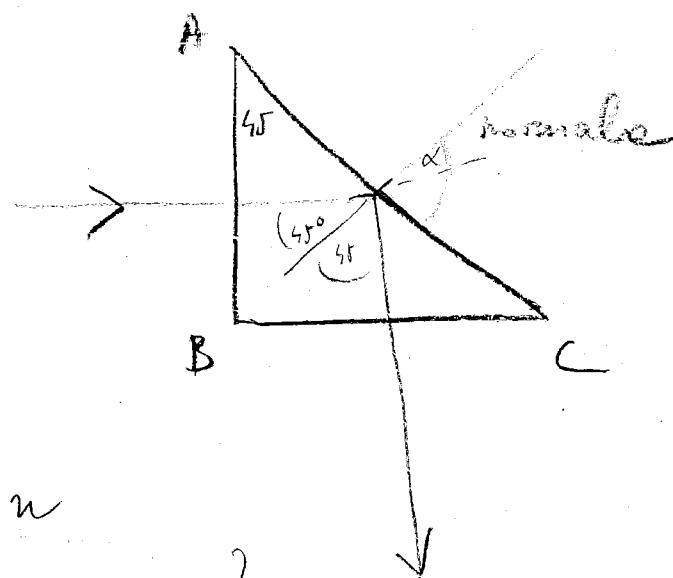
VII

VAL

VAL 10

Naloga :
SB/221/8

Kakšna je minimalna vrednost lomnega količnika 45° prizme ABC, ki jo uporabljamo za spremembo smeri curka svetlobe za 90° ?

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = n$$

$$\begin{cases} \alpha = 90^\circ \\ \beta = 45^\circ \end{cases}$$

$$\Rightarrow n = \frac{1}{\sin \beta} = \frac{1}{\sin 45^\circ} = \underline{\underline{1.414}}$$

NOVO

p. test 1/891

$h = 6,62 \cdot 10^{-34} \text{ Js}$

3. Pravokotno na gladino jezera posvetimo s curkom enobarvne svetlobe ($\lambda = 500 \text{ nm}$) z gostoto energijskega toka 2 kW/m^2 . Koliko fotonov te svetlobe se absorbira v 10 minutah v cm^{-3} vode 10 m pod gladino jezera? Absorpcijski koeficient vode za svetlubo valovne dolzine 500 nm je $0,032 \text{ m}^{-1}$

$$j = \frac{dP}{Sdt} = \frac{wN}{Sdt} = \frac{w \cdot Sdx}{Sdt} = w \cdot c$$

$$dj = -j \mu dz$$

$$dw_{ab} \cdot c = -j \mu \cdot c dt$$

$$z_1 = 10 \text{ m}$$

$$\lambda = 500 \text{ nm}$$

$$j_0 = 2 \text{ kW/m}^2$$

$$t = 600 \text{ s}$$

$$V_1 = 1 \text{ cm}^3 = 10^{-6} \text{ m}^3$$

$$\mu = 0,032 \text{ m}^{-1}$$

$$dj = -j \mu dz \rightarrow j = j_0 e^{-\mu z}$$

$$-dw_{ab} = j \mu dt$$

$$c = \nu \lambda$$

$$-w_{ab} = j_0 e^{-\mu z} \cdot \mu \cdot t$$

$$W_{ab} = (w_{ab}) \cdot V_1 = j_0 e^{-\mu z_1} \cdot t \cdot V_1 \mu \quad n = \frac{j_0 t \cdot V_1 \cdot \mu \cdot \lambda}{h \cdot c}$$

$$n = W_{ab} / h\nu = \frac{j_0 \cdot t \cdot V_1 \cdot e^{-\mu z_1} \cdot \lambda \cdot \mu}{h \cdot c} =$$

$$= \frac{2 \cdot 10^3 \cdot 6 \cdot 10^2 \cdot 10^{-6} \cdot 5 \cdot 10^2 \cdot 10^{-9} \cdot 0.72615 \cdot 0.032}{6,62 \cdot 10^{-34} \cdot 3 \cdot 10^8}$$

pridelano:

$$j_0 = j_0 e^{-\mu z_1} = 4,65 \text{ kW/m}^2$$

$$n = 7,02 \cdot 10^{16}$$

$$N = \frac{S \cdot j \cdot t \cdot \lambda}{h \cdot c} = \frac{S \cdot \mu \cdot dx \cdot j_0 \cdot t \cdot \lambda}{h \cdot c}$$

$$dx = \mu dx \cdot j_0 = 4,65 \cdot 10^{-2} \text{ cm}^2$$

$$S \cdot dx \cdot t = 2,38 \cdot 10^{-2} \text{ J/cm}^2$$

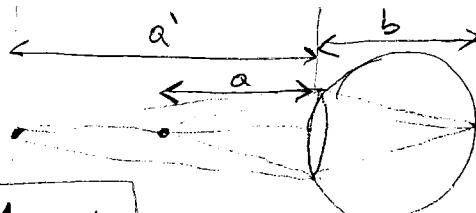
$$S \cdot dx \cdot t \cdot Q = 2,38 \cdot 10^{-2} \text{ J} = 0,702 \cdot 10^{14} = 7,02 \cdot 10^{16}$$

$$n = \frac{Q \cdot \lambda}{h \cdot c} = \frac{(2,38 \cdot 10^{-2}) \cdot 5 \cdot 10^{-9}}{(6,62 \cdot 10^{-34}) \cdot 3 \cdot 10^8} =$$

② Daljnovidno oko ne vidi dobro predmetov, ki so oddaljeni od očesa manj kot 75 cm. Ocenite goriščno razdaljo leče za očala, ki jih to oko potrebuje, da vidi jasno tudi do razdalje 25 cm?

$$\text{Odg: } 1/f = 2.7 \text{ m}$$

$a = 25 \text{ cm}$
slika pada na mežnico s pomijo očel (f')

$$a = 25 \text{ cm}$$

$$a' = 75 \text{ cm}$$

$$\frac{1}{f'} = \frac{1}{f_{\text{ocular}}} + \frac{1}{a} = \frac{1}{a} + \frac{1}{b} = \frac{1}{a} + \frac{1}{f_{\text{ocular}}} - \frac{1}{a'} \Rightarrow \frac{1}{f_{\text{ocular}}} = \frac{1}{a} - \frac{1}{a'}$$

$$\text{BREZ OČAL} \left\{ \frac{1}{f_{\text{ocular}}} = \frac{1}{a'} + \frac{1}{b} \right\} \Rightarrow \frac{1}{b} = \frac{1}{f_{\text{ocular}}} - \frac{1}{a'} \quad \frac{1}{f_{\text{ocular}}} = \frac{1}{a} - \frac{1}{a'} = \left(4 - \frac{4}{3}\right) \frac{1}{m} = \frac{12-4}{3} \frac{1}{m}$$

$$\frac{1}{b} = \frac{1}{f_{\text{ocular}}} - \frac{1}{a'}$$

$$= \frac{8}{3} \text{ m} = 2.7 \text{ m}^{-1}$$

$$a' = 75 \text{ cm} = \frac{3 \cdot 100}{4} \text{ cm} = \frac{3}{4} \text{ m}$$

$$a = 25 \text{ cm} = \frac{100}{4} \text{ cm} = \frac{1}{4} \text{ m}$$

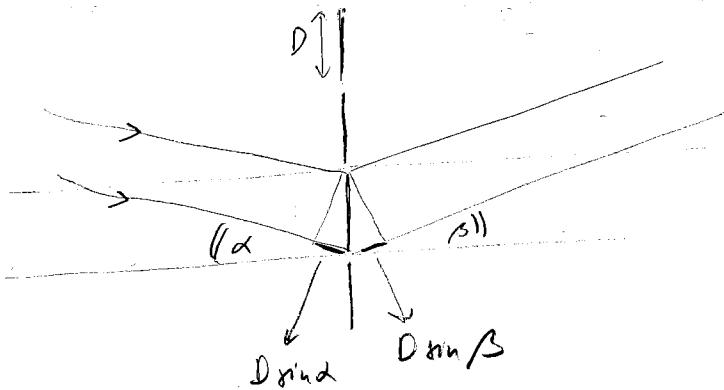

$$f_{\text{ocular}} = \frac{1}{2.7} \text{ m} = 0.37 \text{ m}$$

Vzporeden snop enobarvne svetlobe valovne dolžine 500 nm pada pod kotom 45° na uklonsko mrežico. Najmanj kolikšna sme biti razdalja med režami, da na drugi strani mrežice še lahko zaznamo prvi uklonski minimum?

$$\lambda = 500 \text{ nm}$$

$$\alpha = 45^\circ$$

min.

$$D \cdot (\sin \alpha + \sin \beta) = (2N+1) \frac{\lambda}{2}, \quad N = 0, 1, 2, \dots$$

če $\beta = 90^\circ$: $D_{\text{min}} = \frac{\lambda}{2 \cdot (2 \sin \alpha + 1)} = \underline{146,4 \text{ nm}}$

$N=0$

4. Valovna dolžina rdeče svetlobe iz helij-neonskega laserja je 633 nm v zraku, v tekočini med roženico in lečo očesa pa 474 nm. Izračunajte lomni količnik in hitrost svetlobe v tej tekočini!

$$\lambda_0 = 633 \text{ nm} \quad (\text{zrak})$$

$$\lambda_1 = 474 \text{ nm} \quad (\text{tekočina})$$

$$c_1 = \frac{c_0}{n}$$

$$\lambda_1 = \frac{\lambda_0}{n}$$

$$n = \frac{\lambda_0}{\lambda_1} = \underline{\underline{1.335}}$$

$$c_1 = \frac{3 \cdot 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}}}{1.335} = \underline{\underline{2.25 \cdot 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}}}}$$

0.75 c₀

rez) Šina je sestavljena iz dveh plasti. Prva plast je debela $x_1 = 2 \text{ mm}$, njena razpolovna debelina je $d_1 = 5 \text{ cm}$. Debelina druge plasti je $x_2 = 1,5 \text{ mm}$, njena razpolovna debelina je $d_2 = 3 \text{ cm}$. Koliki del padne metlobe se absorbira v šipi?

$$P = P_0 e^{-\mu_1 x_1 - \mu_2 x_2}$$

$$\frac{P}{P_0} = e^{-\mu_1 x_1 - \mu_2 x_2} = e^{-\frac{\ln 2}{x_{112}} x_1 - \frac{\ln 2}{x_{112}} x_2}$$

$$\frac{1}{2} = e^{-\mu x_{112}} \quad \ln 2 = \cancel{x_{112} \mu} \quad \ln 2 = \mu x_{112}$$

~~$\mu = \frac{\ln 2}{x_{112}}$~~

$$\frac{P}{P_0} = e^{-\ln 2 \left(\frac{2 \text{ mm}}{50 \text{ mm}} + \frac{1,5 \text{ mm}}{30 \text{ mm}} \right)} = e^{-\ln 2 \left(\frac{1}{25} + \frac{1}{20} \right)} =$$

$$= e^{-\frac{\ln 2}{500} \cdot 45} = e^{-\frac{\ln 2 \cdot 9}{100}}$$

$$= 1 - \frac{\ln 2 \cdot 9}{100} = 1 -$$

$$A = 1 - \frac{P}{P_0} = \frac{0,63}{100} = \underline{\underline{6,3 \cdot 10^{-3}}}$$